PREVALJSKE NOVICE

Koroška meje ni več!



1. dan v schengenskem prostoru

21.12.07

Glasilo Občine Prevalje
december 2007

Županov uvodnik

Leto se je prevesilo, poslavljamo se od koledarskega leta, narava že kliče k umiritvi in slovesu. Prihajajo nove ideje, nove vizije razvoja in življenja za prihodnja in naslednja leta. Za nami je veliko opravljenega dela in razvoja minulih let, za nami je investicijsko bogato leto in veliko načrtovanj za prihodnje. O vsem vas seznanjamo v Prevaljskih novicah 12, ki odražajo vsaj drobec življenja v občini.

Po narejenem lahko leto ocenjujemo za uspešno. Naj izpostavim samo nekatere bistvene pridobitve iztekajočega leta: pridobili smo kar nekaj stanovanj, obnovili nekatere ceste, obnovili športni park Ugasle peči , poteka prenova knjižnice, dvorane in avle Družbenega doma, potekajo projekti tudi z evropskimi sredstvi, ki smo jih uspešno pridobili, postavili smo E-točke tudi z pomočjo evropskega denarja, skrbimo za dogovorjeni program v šoli, posluh imamo za reševanje socialnih problemov, okolje postaja čedalje bolj urejeno, tudi z vašo pomočjo, dragi občani.

Prilagodili smo se evropskemu načinu dela, življenja in razmišljanja. Zaokrožuje se leto s četrtim pomembnim mejnikom slovenstva v zadnjih štirih letih. Po vstopu v EU, v NATO, po prevzemu skupne valute EURO, vstopamo v skupni schengenski prostor. Živimo v času pomembnih zapisov v zgodovino časa naše domovine.

Območje Koroške je prostor, kjer že rod za rodom živimo skupaj, in si s skupnimi močmi prizadevamo, da bi ga razvijali in bogatili, ter tako ustvarili čim boljše pogoje življenja za vse nas in naše potomce. Tečejo dogovarjanja, da se kar najhitreje uresniči pričetek izgradnje naših dolgoletnih sanj o hitrejši povezanosti in dostopnosti - o hitri cesti. Koroška, ujeta med bregove, postaja prebujajoča se pokrajina, kjer bodo ljudje ostajali in radi živeli. Povezuje nas skupni evropski prostor, ugotovili pa smo, da je naša prva povezanost - koroški prostor, kjer moramo pri marsikaterih zahtevah delovati še bolj medsebojno strpno, povezano in enotno.

Spoštovani občani! Za nami so tudi mnoga srečanja na številnih priložnostnih prireditvah v kraju, pozorni smo bili do rojstev, kar nekaj porok je bilo, proslavili smo zlate poroke. Niso izostala srečanja z našimi najstarejšimi občani. Srečujem se z odraščajočo mladino, vesel sem njihovih kulturnih prireditev, navdušujejo me mladi raziskovalci na predstavitvah raziskovalnih nalog, lahko pa rečem, da sem še posebej vesel vrveža otrok in mladostnikov, ki ga je najbolj čutiti predvsem v športnih dvoranah, na športnih igriščih in na nekaterih kulturnih prireditvah, želimo pa ga še več, da še več mladih preživlja prosti čas na športnih terenih ali na kulturnih druženjih.

Spoštovani občani, čestitam ob dnevu samostojnosti, Vam in Vašim družinam želim veliko dobrega, veliko sreče in miru ter veliko uresničenih želja v novem letu 2008.

Župan Občine Prevalje
Dr. Matic Tasič



OBISK VLADE NA KOROŠKEM

V prvih dneh oktobra 2007 se je na Koroškem mudila Vlada Republike Slovenije s predsednikom Janezom Janšo. Zadnji obisk Vlade na Koroškem je bil pred dvema letoma. Obisk so pričeli z delovnim posvetom na Ravnah na Koroškem, nato pa so sledili ločeni programi obiskov premiera Janeza Janše in ministrov.



Ministrska ekipa na čelu s predsednikom Janezom Janšo s koroškimi župani, gospodarstveniki in drugimi nosilci regionalnega razvoja v Narodnem domu v Mežici

PROGRAM OBISKA VLADE V OBČINI PREVALJE

Minister za promet Radovan Žerjav je odprl cesto v Šentanelu, okoljski minister Janez Podobnik je odprl Čibronov blok na Prevaljah, minister za lokalno samoupravo dr. Ivan Žagar se je srečal s predstavniki Občine. V občinski upravi smo ga seznanili s projekti, ki jih izvajamo in z načrti za srednjeročno obdobje. Minister nam je med drugim predstavil predlog sprememb na področju regionalizma in lokalne samouprave. Ogledal si je družbo Tesnila GK, d. o. o, ki deluje v obrtni coni "Šlokn", in izdeluje visokokakovostne izdelke iz gume za vse vrste industrije.

Predsednik Janez Janša poudaril, da bo vlada naredila vse, da bodo roki za gradnjo hitre ceste, ki so jih obljubili, uresničeni. »Najtežji del je usklajevanje trase. Osnovne študije so končane, kmalu bo predstavljena optimalna različica. Ni ključno vprašanje, kdaj bo zasajena prva lopata, temveč kdaj bodo končani formalni postopki za traso,« je o predolgem usklajevanju, ki lahko projekte odpelje drugam, dejal predsednik Janez Janša ... Izrazil pa je veselje nad enotnim stališčem Koroške glede pokrajine.« (10. 10. 2007)

Uredništvo



Minister dr. Ivan Žagar in župan Občine Prevalje dr. Matic Tasič s sodelavci na obisku pri Gregorju Kalčiču, direktorju in lastniku družbe Tesnila GK, d. o. o.



Cesto v Šentanelu sta cesto odpirala naš župan in minister za promet Radovan Žerjav.









OBČINA PREVALJE IN ODDELEK ZA KOMUNALNO CESTNO GOSPODARSTVO V LETU 2007

HITRA CESTA

Izgradnja hitre ceste, v smislu izvedbe projekta tretje razvojne osi Republike Slovenije, bo predstavljala gonilno silo gospodarskega razvoja Koroške regije. Izboljšali se bodo življenjski pogoji občanov, povečala konkurenčnost, dostopnost ter institucionalna in gospodarska povezanost Koroške. Namen nove prometne povezave je zagotoviti medsebojno povezanost središč mednarodnega, nacionalnega in regionalnega pomena ter razbremenitev sedanjih prometnic in povezavo pomembnejših lokalnih središč.

Realizacija projekta tretje razvojne osi ne pomeni samo izvedbe hitre ceste, ampak tudi razvoj okolja in vzpostavitev obrtno proizvodnih con in širitev stanovanjske izgradnje v njeni neposredni bližini. To pomeni, da bo dana možnost enakomernejše poselitve, lažje zaposlovanje širom Slovenije in boljša dostopnost kulturnih dobrin in rekreacijskih površin.

Ministrstvo za okolje in prostor nam je posredovalo študijo variant s predlogom najustreznejše variante rešitve za gradnjo državne ceste med avtocesto A1 Šentilj-Koper in mejo z Republiko Avstrijo.

Občinski svet Občine Prevalje je na predlagano varianto dal negativno mnenje. Zahteval je izključno tunelsko varianto ali da se trasa umesti izven doline reke Meže.

Stanko Kumprej,
tajnik občine Prevalje



Leto 2007 je bilo za Občino Prevalje glede na investicijski obseg zelo plodno. Investicije v ceste, financirane iz EU skladov so nam vzele veliko časa, saj je administrativnega dela izjemno veliko, zaradi smernic EU, pa še veliko več, kot jih zahteva naša država. A se je obrestovalo. V Šentanelu smo z deli na obnovi ceste od vasi pa vse do odcepa proti Suhemu Vrhu zaključili, pričeli smo z deli obnove ceste na skoraj 2 km odseku v Jamnici, v Brančurnikovem grabnu smo zaključili 500 metrski odsek, most pri stanovanjski hiši Brložnik. Čakata pa nas še dva odseka na tem območju in sicer 1350 metrski do stanovanjske hiše Brložnik in nato odsek proti kmetiji Žerjavlje. Dela se nadaljujejo, vendar se bomo morali počasi ukloniti zimi ter jih nadaljevati v naslednjem letu.



V Šentanelu smo v centru vasi zaključili tudi z deli na kanalizaciji in pri obnovi ceste »Rac«.



Gradnja mostu v Kotu



Cesto v Šentanelu sta odprla župan in minister za promet Radovan Žerjav



Ob obnovi ceste v Kot smo položili plinovod, Telekom in Elektro Turnšek pa nove telekomunikacijske vode.



Da je vse teklo kot po maslu, je skrbel župan.

OBČINA PREVALJE IN ODDELEK ZA KOMUNALNO CESTNO GOSPODARSTVO V LETU 2007



Ob cestah proti Suhemu Vrhu, Lešam in Zagradu smo sanirali nekaj usadov, ki so ogrožali posamezne cestne odseke.



Odsek proti Prisojam, v zaselku ob železniški progi, smo zaključili že spomladi.



Vsako leto uredimo nove odseke javne razsvetljave ter zamenjamo žarnice z varčnimi.







Velik zalogaj, tako v finančnem smislu kot tudi v tehničnem, je bila obnova ceste Hartl – Ugasle peči, ureditev parkirišč pred bloki in športnim objektom ter seveda samo športno igrišče z izjemno veliko asfaltno površino.







Na Prisoje







OBČINA PREVALJE IN ODDELEK ZA KOMUNALNO CESTNO GOSPODARSTVO V LETU 2007

OBČINA PREVALJE
TRG 2A, 2391 PREVALJE

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj
Kohezijski sklad
Evropski socialni sklad

INVESTICIJSKA PROJEKTA OBNOVE LOKALNIH CEST NA TURISTIČNIH OBMOČJIH ŠENTANEL IN KOT V OBČINI PREVALJE

V letošnjem letu je Občina Prevalje pristopila k realizaciji dveh obsežnih investicijskih projektov rekonstrukcije lokalnih cest regionalnega pomena na turističnih območij Šentanel in Kot, ki sta skupaj vredna preko 1,2 mio EUR. Projekta sofinancira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, ki se izvaja v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete - »Razvojnih regij«, prednostne usmeritve - »Regionalni razvojni programi«.

Projekt »Obnova lokalnih cest na turističnem območju Šentanel v Občini Prevalje« poteka na relaciji Štopar - Šentanel in Povhov mlin – Mikl – Šentanel. Letos smo uredili odsek: Šentanel – do odcepa Suhi Vrh, v skupni dolžini 1.500 m. V letu 2008 načrtujemo še ureditev 1.900 m dolgega cestnega odseka od priključka za Dolgo Brdo do Zvonikovega mlina.

Izvajalec del, pridobljen na javnem razpisu, je bil Marjan Slemenšek, s. p., iz Črne na Koroškem. Nadzor je vodilo podjetje MBI, d. o. o., iz Slovenj Gradca.

Ob odprtju prenovljene ceste skozi Šentanel je krajane pozdravil župan dr. Matic Tasič in se jim zahvalil za potrpljenje in sodelovanje

Na območju Kota je letos občina uredila 500 m ceste ob Barbarskem potoku, v naslednjem letu načrtujemo še dodatnih 2.500 m, tako bomo obnovili obstoječo cestno od Brančurnika do zaselka Žerjavlje, v skupni dolžini 3,5 kilometra.

Projekta »Obnova lokalnih cest na turističnem območju Šentanel v Občini Prevalje« in »Obnova lokalnih cest na turističnem območju Kot v Občini Prevalje« sta sofinancirana v višini 60% upravičenih stroškov, to je 561.057 EUR.

Oba investicijska projekta bomo zaključili do 30. septembra 2008.

Cilj investicij je skladen z razvojno vizijo Občine Prevalje, zapisano v Razvojnem programu občine: »Prevalje so vsestransko razvita občina, ki svojim prebivalcem zagotavlja možnost za delo, kvalitetno bivanje in osebnostni razvoj«.

Izvajalec del, pridobljen na javnem razpisu, je podjetje Gradnje IGEM, d. o. o., iz Slovenj Gradca.



Obnovljena cesta v Kotu



OBNOVLJENA CESTA PRI BRANČURNIKU S PODPORNIM ZIDOM POD BARBARO

Zima je skoraj ustavila dela na regionalni cesti med cvetličarno Pori in Palomo, a jih je izvajalec vendarle pripeljal tako daleč, da se lahko končno vozimo po asfaltirani cesti. Z rekonstrukcijo tega dela ceste smo pridobili še nov odsek kolesarske steze, ki spada v del državne kolesarske steze.



K Barbari



Obnovljena cesta pri Brančurniku



OBČINA PREVALJE IN ODDELEK ZA KOMUNALNO CESTNO GOSPODARSTVO V LETU 2007

UREDITEV ŠPORTNO REKREACIJSKEGA KOMPLEKSA STADION PREVALJE

Namen investicije v Stadion Prevalje je bil trajno rešiti prostorski problem izvajanja športne dejavnosti ter omogočiti usmerjen razvoj kakovostnega, vrhunskega in rekreacijskega športa v občini.

Investicija ureditev športno rekreacijskega kompleksa zajema: rekonstrukcijo vadbenih površin, izgradnjo novih igrišč (igrišče za košarko, igrišče za odbojko, igrišče za odbojko na mivki, igrišča za odbojko na umetni travi, prostor za skate-park in in-line rolerje, postavitev otroških igral), rekonstrukcijo spremljajočega objekta Ugasle peči 1, Prevalje ter ureditev športne infrastrukture športnega kompleksa v skladu s predpisanimi normativi za izvajanje športne dejavnosti. Potrebna je ureditev parkirnih prostorov in platoja pred objektom Ugasle peči 1 ter ustrezna ureditev dovozne ceste do objekta in stanovanjskih blokov v neposredni bližini športno rekreacijskega kompleksa.

V okviru ureditve športno rekreacijskega kompleksa Stadion Prevalje so bila izvedena tudi investicijsko vzdrževalna dela na spremljajočem športnem objektu Ugasle peči 1, Prevalje v vrednosti 17.803 €. Ob rekonstrukciji ceste se je izvedla zamenjava salonitnih vodovodnih cevi in uredila fekalna in meteorna kanalizacija. Parkirišče pred poslovno stanovanjsko stavbo bivše »gozdne« je financirala Koroška kmetijska zadruga, zamenjavo elektro voda pa je sofinanciralo Elektro Celje.

Celotna vrednost investicije znaša 309.213 EUR (72,4 mio sit). Investicija je sofinancirana s strani države v višini 26.890 EUR. V sklopu te investicije je občina že v letu 2006 izvedla izgradnjo igrišča z umetno travo v vrednosti 70.940 EUR. Izvajalec gradbenih del – podjetje Ivartnik SGD, d. o. o., Prevalje, gradbeni nadzor je vršil Peter Kordež, s. p., idejna rešitev je delo arhitekta Boruta Bončine, s. p.





ČIBRONOV BLOK

V oktobru je bilo odprtje Čibronovega bloka v središču Prevalj. Ime nosi po nekdanjih lastnikih zemljišča Čibronovih. Ob obisku Vlade Republike Slovenije na Koroškem je minister Janez Podobnik, dr. med., odprl stanovanjski objekt »Čibron«.

Stanovanjski blok je zgradilo podjetje IVARTNIK SGD, d. o. o. Gradnjo so imeli zastavljeno v lastni izvedbi. Projekt je izdelalo podjetje Studio VARIA. V objektu je 15 stanovanj ter 1 poslovni prostor. Vsa stanovanja so prodana. Cena za 1m² stanovanjske površine znaša 980 – 1.100 EUR/m². Vrednost celotne investicije znaša 1.1 mio EUR.

Skupna stanovanjska površina je 1.323 m2. Vsako stanovanje ima lastniško parkirno mesto. Stanovanja so višjega cenovnega razreda. Gradnja stanovanjskega objekta je trajala 18 mesecev.





Minister za okolje in prostor Janez Podobnik, župan dr. Matic Tasič in direktor podjetja IVARTNIK, d. o. o., Matjaž Ivartnik so svečano prerezali trak ob odprtju Čibronovega bloka.

OBČINA PREVALJE IN ODDELEK ZA KOMUNALNO CESTNO GOSPODARSTVO V LETU 2007

STANOVANJSKO PODROČJE

Občina Prevalje je v letu 2007 izvedla javni razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem v skladu s Pravilnikom o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem.

Pogoje za dodelitev neprofitnega stanovanja v najem je izpolnjevalo 19 prosilcev. V prvi polovici leta smo dodelili stanovanja petim prosilcem. Vsako stanovanje, ki ga oddamo novemu najemniku v celoti obnovimo. Občina ima v lasti 80 stanovanj, katera redno obnavljamo in vzdržujemo. Dolgoročni plan občine je, da bi do leta 2010 obnovili vsa stanovanja. Obnova obsega zamenjavo dotrajane instalacije, menjavo stavbnega pohištva, obnovo kopalnic.

Pri reševanju stanovanjske problematike Občina Prevalje sodeluje s Stanovanjskim skladom RS in Nepremičninskim skladom pokojninsko invalidskega zavarovanja, d. o. o., iz Ljubljane. Vsako leto rešimo nekaj posameznikov in mladih družin, ko občina pridobi razpolagalno pravico do najetih stanovanj.

Potrebe po najemu stanovanj se v naši občini iz leta v leto povečujejo, zato Občina zagotavlja prostorske in komunalne pogoje za gradnjo stanovanjskih objektov. Prav tako išče potencialne investitorje, s katerimi bi se prijavila na razpis Stanovanjskega sklada Republike Slovenije za Program spodbujanja zagotavljanja neprofitnih najemnih stanovanj v občinah.

PEŠPOT »ŠTEFANA PORIJA« - OD POLJANE DO HOLMCA

Leta 1993 smo člani KS Holmec s pomočjo mnogih krajanov, začeli s pridobivanjem dovoljenj in zemljišča za ureditev varne peš – poti od Poljane do Holmca. Pešpot je nastajala v dveh delih, najprej od rudnika do državne meje, nato od Poljane do rudnika.

Prvotna pot, ki je potekala od rudnika do državne meje, je delo domačina in podjetnika Štefana Porija, velike zasluge za takratni razvoj kraja pa gre pripisati tudi Miri Gerdej.

Tudi drugi del peš – poti, od Poljane do starega Rudnika, je bil ob podpori Občine Prevalje, kmalu zaključen. Predsednik KS Holmec je bil Valentin Sonjak.

Četudi je bilo potrebno »peš - pot« velikokrat popravljati, posipavati in na novo urejati, je omogočala krajanom, predvsem pa šolarjem, varnejšo hojo v šolo in domov.

Naša dolgoletna želja je bila, da bi to, 4 km dolgo pešpot asfaltirali. Želje so se nam v letošnjem letu uresničile. S pomočjo Telekoma, Elektra Turnšek, občine Prevalje ter izvajalca Ivartnik, d. o. o, je prej zaprašena, makadamska pešpot dobila prelepo črno obleko – asfalt.

Novo pešpot, na katero smo zelo ponosni, smo na predlog sveta KS Holmec in z dovoljenjem svojcev, poimenovali po pokojnem krajanu Štefanu Poriju.

Odslej se lahko od Poljane do Holmca odpravite peš in varno po »peš - poti« Štefana Porija.

Skuk August,
v glasilu
KS Holmec Holmčan



Pešpot včeraj …



in pešpot Štefana Porija danes.

Gradivo so pripravili v Oddelku za komunalno cestno gospodarstvo.

KROŽIŠČE UGASLE PEČI S POMNIKOM ŽELEZARSTVA

Ureditev ceste in kolesarske povezave R1 226 Špar - krožišče ter izgradnja križišča s cesto k železniški postaji Prevalje

Občina Prevalje je za rekonstrukcijo ceste R1 226 na odseku od krožišča Na Fari do trgovskega centra Špar pridobila načrt gradbene konstrukcije za ureditev križišča s cesto k Železniški postaji Prevalje, ki ga je izdelalo podjetje BP Lineal, d. o. o., Maribor in idejno zasnovo ureditve ceste in kolesarske povezave na navedeni relaciji, ki jo je izdelalo podjetje BPN – Biro za projektiranje v nizkogradnji, d. o. o., Maribor. V začetku leta 2008 naj bi država naročila izdelavo projektov za izvedbo.

Stanko Kumprej,
tajnik Občine Prevalje



Prometna zasnova krožišča k železniški postaji Prevalje

ZA LEPŠE IN UREJENO OKOLJE LAHKO VELIKO STORIMO TUDI OBČANI SAMI





Za boljše informiranje prebivalcev je občina namestila tudi nekaj novih oglasnih tabel.

»MEŽA ŠE K'R TEČE ...«

Prevaljski ribiči nikoli ne pozabijo na reko Mežo, sploh v spomladanskih dneh, ko vsa »cveti«. Spomladi so imeli čistilno akcijo in nabrali kaj nekaj deset kilogramov smeti. Meža še k'r teče, še opazimo je ne, če ravno ne poplavlja ali kako drugače ne opozori nase, največkrat tudi z umazanijo oz. vsemogočimi odpadki, ki jih tok prinaša iz zgornjega dela doline, nekaj pa seveda »prispevamo« tudi mi.

(Naslov je izposojen iz knjige prof. Stanka Lodranta.)

Ermin Žmavcer









Ribiči čistijo Mežo

ZA LEPŠE IN UREJENO OKOLJE LAHKO VELIKO STORIMO TUDI OBČANI SAMI

AKCIJA OB DNEVU ZEMLJE 2007

V skavtski skupini Koroška 2 smo se odločili, da bomo letos razširili aktivnosti ob dnevu Zemlje v javno dobro in korist. Že v marcu smo začeli z akcijo »5 papirčkov na dan«, s katero smo pozvali in osveščali otroke in mlade, da so si vsak dan prizadevali narediti nekaj dobrega za Zemljo in pri tem vodili dnevnik. Projekt smo zaključili z širšo akcijo in se na koncu tudi skupaj poveselili ob uspešno zaključenem projektu.

Namen te akcije je bil, urediti nekaj prostorov v naših občinah, na ta način naredili javno dobro delo in to združiti še s prijetnim. Akcija je potekla ob dnevu Zemlje, z občinama Ravne in Prevalje smo se dogovorili za nekaj prostorov, ki smo jih očistili in tudi uredili (markirane pešpoti, igrišča, zemljišča ...), ob ekoloških otokih smo ozaveščali ljudi o ločevanju odpadkov

Marko Kocuvan,
voditelj popotnikov in popotnic
skavtske skupine Koroška 2

Skavtinje in skavti imamo za pomemben element vzgoje skrb za naravo. Že sam skavtski način življenja je v tesni povezanosti z naravo. Veliko časa preživimo v njej, učimo se bivati z njo, opazovati in občudovati njene lepote. Z okoljsko vzgojo želimo v vsakem skavtu in skavtinji prebuditi občutek odgovornosti za naravo. Naš ustanovitelj Robert Baden Powell je dejal: »Človek, ki je slep za lepoto narave, je izgubil polovico volje do življenja.«

Lepote narave ljudje pogosto ne opazimo več. Bodisi zato, ker si ne vzamemo časa, pa tudi ker so naši gozdovi, travniki in reke polni smeti in odpadkov, ki bodejo v oči. Letos smo se odločili, da mlade in njihove starše povabimo h konkretni dejavnosti – čiščenju naše okolice. Zavedamo se, da s tem ne bomo rešili Zemlje; upamo pa, da bomo odprli oči sebi in drugim za lepoto naravne dediščine, ki nam je zaupana, da jo ohranimo za prihajajoče rodove. S to ekološko akcijo želimo praznovati letošnji Dan Zemlje.

Nika Jurač, Pozorna medvedka







10 LET DELOVANJA TURISTIČNEGA DRUŠTVA POLJANA

Na pobudo, da se za krajane Holmca pripravi informativno glasilo, smo se v Turističnem društvu Poljana z veseljem odzvali, z namenom, da vam povemo, kdo smo, kaj smo in kaj delamo.

Tako kot ima vsaka stvar v resničnem življenju svoj začetek, tako ga ima tudi naše Turistično društvo. Vse se je začelo pred desetimi leti. Ob ukinitvi KGZ in njene glavne gospodarske panoge (živinoreje), je na Poljani ostalo kar nekaj objektov, ki kraju niso bili v ponos. Na pobudo gospoda Albina Krajnca in skupine občanov, je bilo tudi z namenom, da Poljano počistimo in obvarujemo pred vsiljivci modernega časa, ki bi jo spremenili v »fantazijski svet«, ustanovljeno Turistično društvo Poljana. Uradno je registrirano in vpisano v poslovni register Slovenije od 22. 12. 1997. Prepričani, da potrebujemo organizirano delovanje, smo združili moči vseh tistih, ki so bili voljni delati. Rezultati dela so bili kmalu vidni, prva naloga, da se Poljano uredi in počisti, je bila izpolnjena. Odstranjeni so bili silosi in dotrajano gospodarsko poslopje. Poljana z okolico je začela dobivati svojo pravo podobo.



Maj 2007 - Čistilna akcija

Brez ustanovitelja in takratnega predsednika TD Poljana, spoštovanega sokrajana Albina Krajnca, ki je uspešno predsedoval društvu polna dva mandata, v tretjem pa postal častni predsednik in član odbora TD Poljana, bi si današnje TD težko predstavljali. Njemu gre zasluga, da smo in da še vedno vztrajamo.

Turističnemu društvu Poljana je bil v upravljanje zaupan »Kozolec«, ki je sicer last Občine Prevalje. Naša velika želja je bila, da bi kozolec postal muzej kmečkih strojev in orodja.

Veseli smo, da je akcija zbiranja potrebnih predmetov za etnološki muzej naletela na pozitiven odziv, potrebna je še strokovna ureditev muzeja.

Člani odbora smo ponosni in veseli tudi na pridobitve kraja: na brv čez reko Mežo, na Ajdovsko deklico, ki nas popelje v pravljično zgodovino, na skulpturo »Glej človek«, ki je delo našega domačina Benjamina Kumpreja, akademskega slikarja. Lahko se pohvalimo, da smo edini v dolini, ki ob dnevu državnosti, na predvečer praznika (24. 06.) organiziramo kulturno prireditev s kresovanjem. Smo tudi pobudniki vedno dobro obiskanega srečanja na Volinjaku, ki pa dandanes poteka v okviru Jesenskih srečanj pod imenom »Dober dan, sosed«. Še veliko drugih nalog je, ki jih po vsakoletnem načrtu dela društva uresničujemo kot tradicionalne: čistilne akcije spomladi, redna vzdrževanja okolice med letom, kmečke igre, pohod k polnočnicam, novost, ki smo jo uvedli v letu 2007, je opazovanje ter ocenjevanje okolja.

Vsako novo članstvo v društvo bi za nas pomenilo novo energijo in svežo moč. Zato dobrodošli v naših vrstah.

Za odbor Turističnega društva Poljana
Blanka Pristovnik

SVET ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU VARNA POT V ŠOLO

Bodi preVIDEN 2007

V četrtek 11. 10. 2007 so člani Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Prevalje v sodelovanju s predstavniki Zveze šoferjev in avtomehanikov, Osnovne šole Franja Goloba in Policijske postaje Ravne na Koroškem izvedli akcijo **»Bodi preVIDEN«.**

Akcija je del načrtovanih aktivnosti za večjo prometno varnost v Sloveniji v okviru Nacionalnega programa varnosti cestnega prometa do leta 2011. Njen namen je opozarjati zlasti na dve najbolj ogroženi skupini, na otroke in starejše od 65 let, ki so najpogosteje udeleženi v prometnih nesrečah kot pešci.

V akciji so sodelujoči ob opozarjanju pešcev na to, da lahko sami poskrbijo, da bodo v prometu bolj vidni, razdelili mimoidočim kresničke in zloženke.









JUMICAR

V četrtek 13.9.2007 je bila na Osnovni šoli Franja Goloba Prevalje prireditev JUMICAR, v okviru katere so se šolarji spoznavali s prometnimi pravili in svoje znanje tudi preizkusili pri vožnji z avtomobilčki. Učiteljice in četrtošolci se najlepše zahvaljujejo generalnemu sponzorju Lek, da jim je omogočil to prireditev. Zahvali se pridružuje tudi Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Prevalje.

Otroci so o prireditvi povedali:

»Če kdo misli, da je vožnja z avtomobilčki JUMICAR zgolj adrenalinski šport, se zelo moti. Pa ne mislite, da nismo uživali. Bilo je zelo zanimivo.«

»Najprej smo usvojili dve pomembni pravili za udeležence v prometu:

OSTATI ŽIV!

za pešce: Mirno hodi in opazuj!«

»Pred vožnjo sem si morala sama pravilno pripeti varnostni pas. Nekateri so imeli s tem težave, a meni je takoj uspelo, saj se v avtu vedno sama pripnem.«

»Pri vožnji smo morali opazovati prometne znake, semafor in policista. Vsi smo vedeli, kaj pomeni znak STOP, a ustavili nismo vsi! Policaj nas je takoj opozoril. Kadar smo naredili napako – prekršek, smo se morali vrniti nazaj in pravilno odpeljati. Policist je bil »ta pravi«. Razložil nam je, kako moramo pravilno ravnati.«

»Upoštevati sem moral vsa pravila in prometne znake, pa še na pešce (nadzornike) sem moral paziti, da jih nisem povozil. Spoznal sem, da moraš pri vožnji biti zelo zbran, da ne delaš napak.«

»Spoznali smo, kako je, če smo mi vozniki.«

»Naučil sem se, da nikoli ne smeš divjati po cesti.«

»Bilo je super! Na koncu smo dobili vozniško dovoljenje JUMICAR.«

Janja Tasič





Gradivo je pripravil Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

LUTKOVNA PREDSTAVA PROMET NI HEC

V petek, 26.10. 2007, so si učenci prve triade v okviru tehniškega dne ogledali lutkovno predstavo Promet ni hec, ki so jo izvajali člani lutkovne skupine Jožeta Zajca.

Da promet res ni hec, so otroci odkrivali skupaj z Jakcem, ki je mislil, da dobro pozna pot do šole in se je v šolo podal kar sam, brez sestrice. Na poti do šole je srečal prijazne in malo manj prijazne udeležence v prometu, ki Jakcu niso svetovali vedno najboljše. Jakec je seveda na koncu s pomočjo ustrežljivega semaforja pravi čas prišel v šolo in ugotovil, da moramo na cesti resnično vsi udeleženci v prometu upoštevati pravila. Učenci so bili navdušeni nad predstavo.

Emil Petek in Gabrijela Grzina



PREDMET TEHNIKA IN TEHNOLOGIJA V PREUREJENI UČILNICI

Za šolo kot ustanovo, v kateri otroci in mladina preživljajo veliko časa, je posodabljanje prostorskih pogojev zelo pomembno, saj na motivacijo otrok, za kvalitetno delo in doseganje dobrih rezultatov v veliki meri vpliva tudi učno okolje.

Občina Prevalje in JVIZ OŠ Franja Goloba Prevalje vsako leto skupaj trudita, za izboljšanje učnih in delovnih pogojev za učence in za zaposlene. Pouk tehnične vzgoje oziroma predmeta tehnika in tehnologija, kot se imenuje v devetletni osnovni šoli, je že od uvajanja devetletke potekal v zelo slabih pogojih: premajhni in neprimerni učilnici, zastareli stroji in orodja, pomanjkanje drugih delovnih prostorov in površin za izvajanje predmeta. Učilnico tehnike smo namreč morali zaradi ločevanja prvih razredov od predmetne stopnje, preseliti iz pritličja v prvo nadstropje starega dela šole. Pogoji dela in doseganje ciljev učnih načrtov, ki ji zahteva devetletna osnovna šola, so postajali neuresničljivi. V juniju so se pričela obnovitvena dela za pridobitev sodobne učilnice. Najboljša rešitev je bila preureditev likovne učilnice v novem delu šole, ki je povezana z učilnico fizike, hkrati pa je oddaljena od drugih učilnic, da s praktičnim delom učenci ne motijo pouka drugih oddelkov.

Pridobili smo tudi dodaten prostor strojnico in kabinet. Nabavili smo moderne stroje, orodja, pohištvo za učilnico in kabinete, učne pripomočke, ter uredili dodatne električne instalacije.

Tako je pouk tehnike in tehnologije za učence 6., 7. in 8. razredov postal zanimivejši, modernejši in uspešnejši. Prav tako so s tem ustvarjeni dobri delovni pogoji, ki so dodatna motivacija za še kvalitetnejše izvajanje pedagoških ur učiteljev.

V starem delu šole smo v prvem nadstropju prenovili pet učilnic (beljenje in prenova parketov), z novim pohištvom pa smo opremili eno učilnico.

V prihodnjih letih, ki so pred nami, je potrebno postoriti še veliko, in tako ni dovolj le biti za boljšo prihodnost, vanjo je potrebno nekaj vložiti in za njo tudi nekaj storiti. Dokazali smo že, da skupaj znamo, hočemo, zmoremo. Pomemben člen pri našem dobrem in uspešnem delu ste tudi starši in krajani, zato se vam zahvaljujemo za sodelovanje.

Mira Hancman,
ravnateljica





PRENOVLJENA LEKARNA NA PREVALJAH

IZ ZGODOVINE

Prevalje so bile prvi kraj v Mežiški dolini, v katerem je bila ustanovljena lekarna. V letu 1926 je bila mag.Nikoli Jordaniću podeljena koncesija za lekarno na Prevaljah. Lekarna je bila odprta v novembru 1926. Imenovala se je Lekarna pri sv.Mariji na Prevaljah. Idejo za lekarno je sprožil takratni okrajni glavar na Prevaljah, ki je 7. 3. 1924 pisal lekarniški zbornici v Ljubljano, naj »zainteresira« farmacevte za ustanovitev javne lekarne na Prevaljah. Za podelitev koncesije sta se prijavila mag. Nikola Jordanić in mag. Slavko Hočevar. Koncesija je bila podeljena mag. Jordaniću, 27. 2. 1926 in 11. 11. 1926 so Prevalje dobile lekarno.

Jordanićev položaj na Prevaljah pa ni bil preveč rožnat, saj je imel močno konkurenco v hišnih lekarnah tamkajšnjih zdravnikov, ki jih z odprtjem lekarne niso želeli ukiniti, kot je določal zakon. Kot da bi predpisi veljali le za lekarnarje, za druge pa ne. Po drugi svetovni vojni je oblast lekarno začasno odvzela. Za začasno upraviteljico je bila imenovana Friderika Lahovnik. Leta 1949 pa je bila lekarna, tako kot vse druge v Sloveniji podržavljena. Jordanić je tako postal honorarni uslužbenec v svoji bivši lekarni.Potem je upravljanje lekarne prevzel Jordanićev zet, farmacevt Marjan Pestevšek in bil njen upravnik vse do svoje upokojitve leta 1983.

NOVA LOKACIJA LEKARNE PREVALJE

Prostori nekdanje Jordanićeve lekarne so bili neustrezni, premajhni za zahteve, ki jih je prinesel razvoj lekarniške dejavnosti v 70 letih prejšnjega stoletja.

Koroška lekarna je odkupila v poslovni stavbi (Trg 1) prostor za lekarno. Decembra 1982 je lekarna na Prevaljah odprla nove prostore na površini 200 m2. Vse od takrat in do danes je vodja lekarne na Prevaljah Elizabeta Oderlap, mag.farmacije.

Mag. Oderlapova je med prvimi farmacevti v Sloveniji organizirala in vodila delavnice: Odvajanje od kajenja že v 90-letih prejšnjega stoletja. Po petindvajsetih letih delovanja v teh prostorih pa se je pokazalo, da postaja prostor za naše obiskovalce, paciente premajhen in tudi pohištvo je bilo dotrajano. Ob pripravi projektov nas je vodila predvsem misel, da namenimo čim več prostora našim obiskovalcem in tem bolj funkcionalno izkoristimo preostali prostor.

Zagotoviti smo morali tudi nadomestni prostor za čas prenove, da je nemoteno tekla preskrba občanov Prevalj z zdravili.

Konec oktobra smo se preselili v prenovljene prostore. Vrednost investicije prenovljenih prostorov, gradbeni, elek-

tro-inštalacijski del kot vsa predpisana lekarniška oprema vključujoč tudi pohištvo, se giblje v vrednosti okoli 200.000 EUR. Seveda nas čaka še ureditev prostora pred lekarno. Izvajalec gradbeno inštalacijskih del je bil IGEM Otiški Vrh, za opremo pa je poskrbela Lesnina. Vrednost investicije je pokrila Koroška lekarna v celoti, na tak način vračamo eventuelni presežek prihodka nazaj v lekarniško dejavnost in tako omogočamo boljše pogoje dela zaposlenim, prijaznejše okolje občanom in nenazadnje izpolnjujemo svoje obveznosti do naših ustanoviteljev - občin.

Sedaj so v lekarni Prevalje dobri delovni pogoji, ob pridobitvi vsaj še enega magistra farmacije, za kar si že nekaj časa prizadevamo, bomo lahko ustrezno podaljšali odpiralni čas in s tem še bolj približali svojo dejavnost občanom Prevalj.

Koroška lekarna,
Irena Pušnik,
mag. farm., spec., direktorica







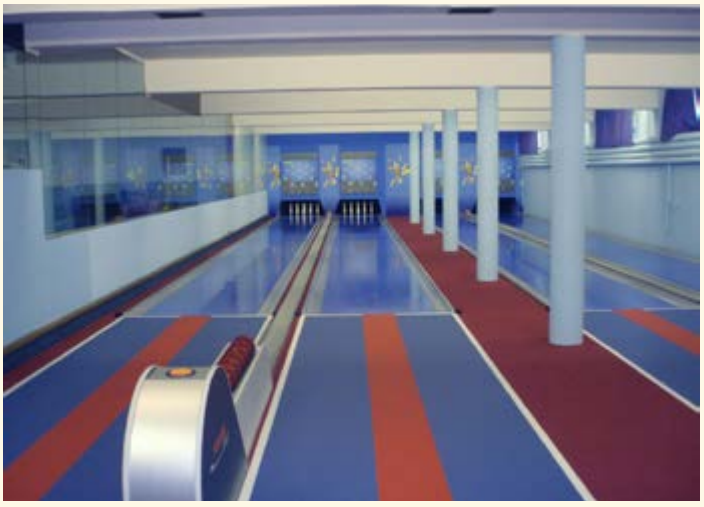
NA PREVALJAH SMO BOGATEJŠI ZA NOVO PRIDOBITEV – OBNOVLJENO KEGLJIŠČE

V času jesenskih srečanj na Prevaljah, natančneje v soboto 8. septembra 2007, je bilo v prostorih Družbenega doma z uradno otvoritvijo predano svojemu namenu prenovljeno štiristezno avtomatsko kegljišče. Številnim ljubiteljem tega športa, vsem ki iščejo sprostitve z rekreacijo, zlasti pa kegljačem in kegljačicam Korotana, se je tako izpolnila dolgoletna želja po adaptaciji objekta, ki je po 27. letih dočakal častitljivo starost in ni več ustrezal strogim predpisom, ki so jih narekovali s strani Kegljaške zveze Slovenije. Sedaj imamo na Prevaljah moderen objekt, v velikosti preko 260 kvadratnih metrov, ki popolnoma ustreza predpisom, tehnološka nadgradnja pa omogoča računalniško vodena tekmovanja. Vrednost obnove je znašala blizu 80.000 €, ki jih je prispevala Občina Prevalje, mnogo dodatnih stroškov pa so pokrili člani in članice kegljaškega kluba, upokojenci in drugi s prostovoljnim udarniškim delom, saj so z razgradnjo nekdanjega objekta pričeli že 21. junija 2007. Seveda gre zahvala za novo pridobitev predvsem svetnikom občine in županu dr. Maticu Tasiču, ki so z razumevanjem podprli želeno obnovo kegljišča, ne smemo pa pozabiti deleža, ki so ga predvsem v materialu prispevali nekateri donatorji, predvsem Prevent TRO, Sonjak, d. o. o., in Termomehanika.

Ne gre prezreti, da prevaljski kegljaški klub deluje več kot četrt stoletja, to pa je nedvomno dokaz, da je z vztrajnostjo, voljo in odločnostjo, mogoče ob odličnih rezultatih, priti tudi do boljših pogojev za treninge in tekme. Danes smo zares lahko ponosni na prenovljeni objekt, ki služi kegljačem in kegljačicam kluba, ki so popularizirali ta šport do te mere, da vanj zahaja vse več mladih ljudi, pa tudi rekreativcev, ki tako svoj prosti čas preživljajo na modernem kegljišču, ali če hočete, priljubljenem družabnem shajališču naših občanov in občank. V vsakem društvu ali klubu, tam kjer si obveznosti in naloge delijo posamezniki, zanesenjaki in prostovoljci, pride do težav, zlasti finančnih, toda vsi v Korotanu, ki so doprinesli k izgradnji objekta, so zagotovo garancija in tista gonilna sila, da bodo z novo pridobitvijo uspešno »tiščali« voz prevaljskega kegljanja desetletja naprej.

Kot rečeno, svečana otvoritev kegljišča je potekala v začetku septembra 2007. Nekaj koračnic je zaigrala pihalna godba Prevalje, nakar je številnim prisotnim vzpodbudne besede namenil župan dr. Matic Tasič. Ob koncu celotnega protokola, so štirje posamezniki s simboličnimi meti predali kegljaške steze svojemu namenu. To so bili Toni Golob starejši, ki je s svojim prostovoljnim delom, bistveno doprinesel k obnovi kegljišča, pa trener in igralec Korotana Vinko Sonjak, občinski svetnik Ivan Pungartnik, ki je tudi sam aktiven kegljač v Društvu upokojencev Prevalje ter prevaljski župan dr. Matic Tasič. Prav slednji, popolnoma neizkušen v kegljanju, je sprožil val navdušenja med številnimi prisotnimi gledalci, kajti z enim lučajem mu je uspelo podreti vseh devet kegljev. Ja, tudi srečo je treba imeti pri vsakem športu, tudi pri kegljanju!

Ivo Mlakar



Prenovljeno kegljišče

LEKOV DAN ODPRTIH VRAT NA PREVALJAH

Prevalje, 25. oktober 2007 – Na Prevaljah je potekal Lekov dan odprtih vrat, ki so se ga udeležili župani, predstavniki občinskih svetov in uprav Občine Prevalje in okoliških občin ter prebivalci Prevalj in bližnjih krajev. Direktor Leka Prevalje Zlatko Ajd je s sodelavci obiskovalcem spregovoril o delovanju in prihodnosti Leka na Prevaljah ter o Lekovi družbeni odgovornosti, še posebej varovanju okolja. »V Leku na Prevaljah smo že skoraj 30 let tesno vpeti v lokalno okolje in že tradicionalno pripravljamo dogodke, kjer se lahko srečamo z občani, jim predstavimo naše delo, hkrati pa prisluhnemo njihovim mnenjem in predlogom za skupno delo v prihodnje,« je poudaril Zlatko Ajd.

Lek na Prevaljah danes zaposluje približno 200 ljudi, ki delajo na skoraj 10.500 m2 pokritih površin. Več kot 90 odstotkov zaposlenih prihaja iz občin Mežiške in zgornje Dravske doline, več kot polovica je žensk.

Začetki Leka na Prevaljah segajo v leto 1978, ko je tamkajšnji obrat za farmacevtsko in dentalno proizvodnjo postal del Leka. Leta 1988 so na Prevaljah začeli proizvajati Amoksiklav, še danes Lekov najpomembnejši izdelek. »Obseg proizvodnje se nenehno povečuje. V letu 2006 smo v več kot 60 držav po svetu prodali 23 milijonov pakiranj naših izdelkov, konec novembra 2007 pa smo izdelali 100.000. paleto Amoksiklava, izdelano v novem obratu. Za prvih 10.000 palet smo potrebovali štiri leta, za naslednjih 10.000 18 mesecev, za zadnjih 50.000 palet pa bomo porabili manj kot tri leta«, je razložil Zlatko Ajd.

LEK NA PREVALJAH JE TESNO VPET V LOKALNO OKOLJE

V Leku namenjajo veliko pozornost varovanju okolja. V poslanstvu se je Lek zavezal, da bo skrbel za čisto okolje in proizvajal v skladu z evropskimi okoljevarstvenimi standardi. Na podlagi sprejete okoljske politike in prejetega standarda za sistem ravnanja z okoljem ISO 14001 Lek uresničuje poslanstvo z načrtovanim obvladovanjem vplivov na okolje, vodenjem okoljskih programov, rednim spremljanjem in merjenjem okoljskih vidikov poslovanja ter s takojšnjim ukrepanjem v primeru odstopanja. Temeljni pogoj za izvajanje Lekove dejavnosti – proizvodnja farmacevtskih učinkovin in izdelkov ter razvoj – je namreč skrb za zdrav in varen življenjski prostor.

V Leku na Prevaljah celovito obvladujejo vplive na okolje. Redno merijo emisije v okolje in ustrezno ukrepajo ob morebitnih odstopanjih. »Imamo ločen kanalizacijski sistem na lokaciji, lovilno skledo na prečrpališču in skladišču topil, lovilno skledo "požarnih" voda v visokoregalnem skladišču, zaprti krog hladilne vode ter ločeno zbiranje in oddajanje odpadkov pooblaščenim zbiralcem. Vzdržujemo in nadzorujemo vse sisteme za varovanje okolja, kar pomeni, da imamo zaprti sistem čiščenja emisij prašnih delcev v ozračje z absolutnimi filtri, izvajamo obdelavo tehnoloških odpadnih voda, biofiltracijo odpadnega zraka (odstranjevanje neprijetnih vonjav), obdelavo odpadnega zraka in preprečevanje čezmernih emisij hrupa,« je povedal Zlatko Ajd.

Kot farmacevtska družba, ki skrbi za dolgoročno izboljševanje in ohranjanje kakovosti zdravja in življenja, Lek aktivno deluje na humanitarnem in zdravstvenem področju, namenja posebno pozornost otrokom ter pomaga na športnem, kulturnem, izobraževalnem in znanstvenoraziskovalnem področju. Široka vpetost Leka v družbeno okolje ima skupno točko, to je velika odgovornost do otrok in mladih, za katere si Lek prizadeva izboljšati njihov danes in jutri. Tudi na Prevaljah je Lek tesno vpet v okolje in se trudi po najboljših močeh pomagati lokalni skupnosti. Podpirajo Prostovoljno gasilsko društvo Prevalje, Gorsko reševalno službo – Postajo Prevalje, ženski odbojkarski klub Prevalje – šolsko in mladinsko sekcijo in Območni odbor Rdečega križa. Z večjimi ali manjšimi donacijami podpirajo najrazličnejše humanitarne, izobraževalne in kulturne dejavnosti, za stanovalce Doma starejših občanov na Prevaljah so pripravili družabno srečanje s tombolo ter odgovorno skrbijo za zdravje in varnost svojih zaposlenih.

Lek, član skupine Sandoz, je eden od stebrov vodilne globalne generične družbe Sandoz.

Sandoz, divizija skupine Novartis, je vodilna družba na svetu na področju generičnih zdravil in ponuja široko paleto visoko kakovostnih, cenovno dostopnih zdravil, ki niso več zaščitena s patenti.

Novartis AG (NYSE: NVS) je vodilna družba na svetu, ki izdeluje zdravila za varovanje zdravja, zdravljenje bolezni in izboljšanje počutja. Naš cilj je iznajti, razviti in uspešno prodajati inovativna zdravila za zdravljenje bolnikov, lajšanje njihovega trpljenja in povečanje kakovosti njihovega življenja. Novartis je edina družba, ki ima vodilni položaj tako pri patentiranih zdravilih kot generikih.

Korporativno komuniciranje
Lek farmacevtska družba, d. d.











Na Lekovem dnevu odprtih vrat so obiskovalci spoznali obrat na Prevaljah, kjer proizvajajo Lekov vodilni izdelek Amoksiklav. Konec novembra 2007 so izdelali 100.000. paleto Amoksiklava.

PODJETJE KOLDING IN TESNILA GK

Družba Tesnila GK, d. o. o., je novejše podjetje, ki deluje v obrtni coni »Šlokn« na Prevaljah in izdeluje visokokakovostne izdelke iz gume za vse vrste industrije. Podatke o podjetju Tesnila GK, d. o. o., si lahko ogledate na **www.tesnila-gk.si**.

Podjetje Kolding, d. o. o., pa je v letu 2007 na Nicini odprlo novo proizvodno halo za kovinsko industrijo. Podatki podjetja Kolding, d. o. o., so dostopni na spletnem naslovu **www.kolding.si.**







TROVINA LIPI 1 IN 2

Družina Arnold, znana trgovska družina s Prevalj, je leta 1991 odprla trgovino z živili in jo dopolnila z manufakturnim blagom pri Brančurniku. Od tam so se leta 1999 preselili v nekdanjo trgovino, kjer danes domuje porcelan Catbriyur. V trgovini z manufakturnim blagom je bil nekoč zelo znan poslovodja Lipi in ljudje so vedno rekli »pri Lipiju«. Družina Arnold se je odločila, da ime z dovoljenjem svojcev ohranijo. Trgovino so lastniki preselili trgovino v lastno prodajalno Lipi 1 na Trgu 11. Leta 2006 pa so odprli še prodajalno Lipi 2 v nekdanji Borovi hiši.

Obe trgovini sta v lasti samostojne podjetnice Lucije Arnold. Odločili so se za kvalitetni prodajni programom slovenskih proizvajalcev. Tu najdete ženska in moška oblačila za različne svečanosti, poroke, maturo, poslovna oblačila, kvalitetna vsakdanja oblačila, spalni program, metražo, pozamenterijo, volno, kvačkanec. Obe prodajalni sta moderno opremljeni, blago je razporejeno po sodobnih standardih.

KIK TRGOVINA NA PREVALJAH

Kik je evropsko podjetje na področju trgovine s tekstilom z več kot 2.400 trgovinami v Evropi. Ponuja širok prodajni program cenovno ugodnih oblačil za otroke, ženska in moška oblačila pod sloganom »Od glave do pete«, nogavice za vsak dan, darilni program, igrače, hišni tekstil. Nudijo izdelke po diskontnih cenah. Zatrjujejo, da se lahko vsak kupec obleče za ceno, nižjo od 30,00 EUR. Ponujamo drugačno doživetje nakupovanja: razmerje izdelek – cena - kakovost je najugodnejše v Sloveniji. Izdelki so enosatavno, pregledno, urejeno in primerno razporejeni, na enak način v vseh poslovalnicah. Cene so povsod nedvoumno označene, tudi na samih izdelkih. Prodajajo po sistemu samopostrežbe, omogočeno je brezgotovinsko plačevanje. V Sloveniji so v letu 2007 odprli poslovalnice v Murski Soboti, v Brežicah, v Ormožu in na Prevaljah.



ŠARM OKNA IN VRATA – MIK CELJE



MIK Mednarodno trgovsko in proizvodno podjetje, d. o. o., Celje je odprlo svoja vrata tudi na Koroškem, in sicer s franšizno enoto Šarm okna in vrata, Miran Škalič, s. p., Na Fari 41, Prevalje, kjer so prenovili eno najstarejših hiš in s tem pridali nekaj urejenosti staremu zgodovinskemu jedru kraja. Mik je mlado in perspektivno podjetje s sedežem na Celjski cesti 55 v Vojniku, katerega lastnik je u.d.i.a. Mikovi sodelavci s strokovnim svetovanjem pomagajo izbrati okna, ki jih odlikuje kakovostna izdelava, inovativen prezračevalni sistem in odlična zvočna izolacija, s hitro in kakovostno montažo. Na okna priznavajo 10-letno garancijo.

Od 17.9.2007 so vam na voljo v razstavno prodajnem salonu ŠARM OKNA IN VRATA Na Fari s pestro ponudbo Mikovih PVC elementov: okna, vhodna vrata, senčila, police in ostale dodatke.

PRVI KOZMETIČNI SALON NA PREVALJAH



Vlasta Fajmut, kozmetičarka, se je s kozmetično dejavnotjo pričela ukvarjati leta 2003 z odprtjem salona v Dobji vasi Zlato srce. Letos se je preselila v središče Prevalj, saj svojo dejavnost opravlja v pritličju novozgrajenega bloka na Trgu 8D – Čibronov blok. Salon ima svoj vhod. V salonu nudi in strokovno izvaja več storitev: nega obraza in telesa s profesionalnimi in naravnimi proizvodi, IPL aparat (laser) RECORD 618 (odstranjevanje dlak, akne, foto pomlajevanje, odstranjevanje kapilar …), klasična ročna sprostilna masaža in ročna limfna drenaža, zdravilni kitajski masažni aparat (prinos kisika v telo, izboljšanje imunskega sistema…..), manikura, solarij.

V kozmetičnem salonu vam usposobljena kozmetičarka z veseljem svetuje in ponudi najboljše za lažje premagovanje stresa in hitrega tempa življenja.



NOVO REGALNO SKLADIŠČE INTER DISKONT

V obrtni coni Šlokn gradi podjetje Inter diskont, d. o. o., novo regalno skladišče, ki bo dokončano v začetku naslednjega leta.

Poleg trgovske in gostinske dejavnosti na Ravnah se podjetje ukvarja tudi z akcijsko in priložnostno prodajo ročnega in električnega orodja po vsej Sloveniji. Poleg tega je Inter diskont eno izmed tistih koroških podjetij, ki ustvarja prihodek po vsej državi in ga potem skoraj v celoti investira doma. Zaradi novih nabavnih poti, to pomeni »naravnost od proizvajalca do kupca«, so postala vsa dosedanja skladišča premajhna in niso več ustrezala vrsti ter načinu opravljanja storitev. V novem skladišču, ki je zgrajeno v skladu z vsemi modernimi tehničnimi in logističnimi zahtevami, bo okrog 3000 paletnih mest. To bo omogočilo enostavno, hitrejše in še bolj zanesljivo poslovanje, kakor tudi konkurenčnejše cene in še boljši servis za kupce.

SLATIN, D. O. O

Družinsko podjetje SLATIN, D. O. O., že 11. leto uspešno nastopa na trgu PVC in ALU stavbnega pohištva. V sodobni proizvodnji s pomočjo računalniško vodene linije nastajajo visokokvaliteni izdelki. Sortiment podjetja obsega: okna, vrata, vhodna vrata, steklene fasade, zimske vrtove, police, rolete, žaluzije, nadstreške, vetrolove. Za vse našteto nudijo strokovno svetovanje, izmero, montažo in servis; 25 redno zaposlenih in 10 zunanjih sodelavcev omogoča nemoten potek dela in zagotavlja zadovoljstvo strank širom Slovenije, Avstrije in Hrvaške.



Gradivo Podjetništvo je po poslanih predstavitvah povzelo uredništvo.

VARNEJŠE ŽIVLJENJE NA PREVALJAH
APARAT ZA OŽIVLJANJE – DEFIBRILATOR

Občani Prevalj bodo odslej gotovo varnejši, saj so pridobili aparat za oživljanje, ki sta ga kupila Občina Prevalje in donator Vlado Petrič.

Aparat za oživljanje srca je nameščen v predverju Koroške banke, Poslovalnica Prevalje, tako bo aparat vedno dosegljiv uporabnikom. Drugi aparat pa bo nameščen v Zdravstvenem domu. Zdravstvena služba je pripravila in bo še pripravila za občane kratek seminar o uporabi aparata za oživljanje - defibrilatorja.

Občina Prevalje je namesto novoletnih voščilnic denar namenila za nakup defibrilatorja in tako najlepše obdarila svoje občane.



Župan dr. Matic Tasič in Vlado Petrič





Za nakup defibrilatorja Gorske reševalne službe Prevalje so prispevali: Petrol Energetika Ravne, d. o. o., TAB Rudnik Mežica, IGM Otiški Vrh, Noži Ravne.



Janez Gorjanc, dr. med., specialist splošne kirurgije, ob namestitvi aparata v predverje Koroške banke, Poslovalnice Prevalje

POSTAVITEV JAVNIH E-TOČK Z BREZŽIČNIM DOSTOPOM V OBČINI PREVALJE

Sodobne informacijsko komunikacijske tehnologije lahko navkljub že skoraj pregovornim prednostim postanejo sredstvo socialnega razslojevanja in izključevanja, če niso enakomerno dostopne vsakomur – torej če ne podpirajo načelo demokratičnosti interneta kot vsespolšno sprejetega načina dela, učenja, poslovanja in bivanja.

Občina Prevalje je v l. 2007 intenzivno pristopila k doseganju zadovoljive informacijske odprtosti, in sicer:

V sodelovanju s podjetjem A.L.P. PECA je pripravila Načrt razvoja odprtih elektronskih komunikacij, ki predstavlja programski okvir za maksimiziranje učinkov informacijske družbe kot prioritete razvojnih usmeritev, ki jih je Slovenija opredelila v ključnih strateških dokumentih. Načrt razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij v občini Prevalje predstavljala podlago za projekte, ki bodo ciljno izpolnjevali potrebe po vsebinah in storitvah informacijske družbe.

Z uspešno kandidaturo na Javni razpis za postavitev ali nadgradnjo javnih e-točk z brezžičnim dostopom Ministrstva za gospodarstvo je postavila temelje za izvedbo projektov vzpostavitve javnega omrežja elektronskih komunikacij.

Predmet javnega razpisa je omogočal postavitev javnih e-točk z brezžičnim dostopom preko več javnih brezžičnih dostopovnih vozlišč na ruralnih ali manj razvitih območjih. Gradnja javnih e-točk obsega postavitve javnih e-točk s fiksnim in brezžičnim dostopom do svetovnega spleta preko več javnih brezžičnih dostopovnih vozlišč, ki morajo zadoščati vsem pogojem, zahtevam ter tehničnim specifikacijam Ministrstva za gospodarstvo.



Slika 1: Možna mobilna območja v urbanem delu Prevalj, ki omogočajo prosto komuniciranje poljubnega števila uporabnikov. Pasovna širina znotraj mobilnega območja je ob predpogoju aplikacije standardov IEEE 802.11g do 54 Mbits (Vir: A.L.P. PECA, projekt Deployment of Broadband Technologies as Key Factor Influencing Competitiveness of Koroška, Gorenjska and Podravje Region, 2005)

Občina Prevalje je na tem razpisu uspela s štirimi projekti, ki pomenijo predvsem podporo turističnemu razvoju in omogočajo nadaljnje aktivnosti pri zagotavljanju informacijske odprtosti. E-točke se tako nahajajo na naslednjih lokacijah:

- Planinski dom na Uršlji gori.
- Turistična kmetija Ladra na Lešah.
- Turistična kmetija Marin v Šentanelu.
- Muzej kmečkega orodja na kmetiji Dvornik v Šentanelu.

S postopkom javnega naročanja je občina Prevalje kot najugodnejšega izvajalca za postavitev e-točk z brezžičnim dostopom izbrala TRC Koroška_Tehnološko razvojni center za Koroško. TRC Koroška na nivoju Koroške regije razvija Center odličnosti za širokopasovne komunikacije in intenzivno deluje na vzpostavitvi zmogljivih širokopasovnih omrežij s poudarkom na brezžičnih tehnologijah. Poleg zmogljive infrastrukture TRC Koroška deluje tudi na razvoju storitev, ki širokopasovna omrežja tudi osmislijo. Novejša EU paradigma vzpostavitve informacijske družbe velik poudarek namenja vzpostavitvi eSkupnosti, torej zmanjševanju digitalnega razkoraka in razkoraka v znanju na vseh nivojih uporabe informacijsko-komunikacijskih tehnologij. Občina Prevalje s projekti vzpostavitve javnih e-točk prinaša lokalni prispevek k uresničevanju te paradigme.

Vsaka javno dostopna e-točka omogoča povezovanje s svetovnim spletom preko brezžičnih komunikacij (WiFi) in preko uporabniških mest na fiksni lokaciji ter na ta način spodbuja vključevanje ruralnih območij v razvoj informacijske družbe s ciljem povečevanja socialne vključenosti prebivalcev in zmanjševanja digitalnega razkoraka. Uporaba storitev javnih e-točk je dve leti brezplačna za vse uporabnike.



Slika 2: Telekomunikacijska oprema za povezovanje e-točke na Jamnici (Vir: A.L.P. PECA, projekt Vzpostavitev javne e-točke z brezžičnim dostopom na Jamnici, 2006)

Zagotavljanje širokopasovnih dostopov vsem prebivalcem občine Prevalje je namreč osnovni predpogoj za povečanje kakovosti njihovega bivanja.

Davorin Rogina,
Tehnološko razvojni center za Koroško

KMETIJSKA SVETOVALNA SLUŽBA NA PREVALJAH IZPOSTAVA RAVNE NA KOROŠKEM

Kmetijska svetovalna služba na Prevaljah je ena izmed 11 izpostav Kmetijsko gozdarskega zavoda CELJE, ki deluje na območju osrednje Slovenije, vse od hrvaške do avstrijske meje. Izvajamo dejavnost javne službe in strokovnih nalog na področju razvoja kmetijstva in podeželja. Na izpostavi Ravne na Koroškem, ki pokriva območje Mežiške doline delamo: vodja izpostave Vinko Golob, terenski kmetijski svetovalec Konrad Dihpol, svetovalka za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti Danica Onuk, ki pokriva tako območje Mežiške in Mislinjske doline, specialistka za razvoj podeželja Darja Jeriček in udeleženka programa javnih del Ana Mager, ki pomaga društvom v Mežiški dolini pri izvajanju njihovih aktivnosti.

Na območju Mežiške doline imamo 520 kmetij, ki vsako leto oddajo subvencijsko vlogo. Živinoreja, predvsem govedoreja (prireja mleka in mesa), daje kmetom pretežni del dohodka . Z 97 % prevladuje govedoreja, ostalo pa drobnica in konji. Za naše kmetije pomemben vir dohodka predstavlja tudi gozd. Na območju imamo 88 kmetij z eno ali več dopolnilnimi dejavnostmi, ki kmetiji prinese dodaten prihodek. Največ je priglašenih storitev s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo, sledijo jim turistične kmetije. Druge registrirane dopolnilne dejavnosti pa so še peka kruha, potic in peciva na tradicionalen način, predelava sadja, mesa, in mleka. Večina naših proizvajalcev živilskih izdelkov (kruh, mesni izdelki, sadni izdelki) se vsako leto udeleži državnega ocenjevanja Dobrote slovenskih kmetij, na katerem dosegajo visoka priznanja. Nagrajeni izdelki zagotavljajo visoko kakovost ter predstavljajo pristnost in neokrnjenost koroškega podeželja.

Naloga kmetijske svetovalne službe je, da informira, svetuje, pomaga kmetijam pri izvajanju ukrepov skupne kmetijske politike, ki je v kmetijstvo prinesla veliko novosti in novih zahtev. Pomaga pri uresničevanju Programa razvoja podeželja Republike Slovenije in pri uvajanju novih tehnologij. Svetovalci smo tudi strokovna podpora društvom in združenjem, ki delujejo na območju: Društvo kmetic Mežiške doline, Govedorejsko društvo Prevalje, Strojni krožek Koroška, Sadjarsko društvo Mežiške doline, Združenje turističnih kmetij, Združenje ekoloških kmetov Deteljica in Društvo rejcev drobnice. Vsa ta društva z svojimi aktivnostmi ohranjajo kulturno dediščino, tradicionalne običaje in domačo kulinariko. Kmečka gospodarstva s kmetovanjem – košnjo travnikov, ureditvijo pašnikov, oskrbo travniških sadovnjakov ohranjajo koroško kulturno krajino.

Darja Jeriček

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD CELJE

DELO V DRUGI DRŽAVI EU

Ali ste vedeli, da imate kot državljan EU pravico prebivati, delati in študirati v drugi državi EU? Ali ste vedeli tudi, da to vsako leto dejansko počne na tisoče ljudi?

To so nekatere od vaših temeljnih pravic v EU, v tem članku pa vas bomo skušali nekoliko podrobneje seznaniti z vašimi pravicami glede dela v drugi državi EU.

OSNOVNO O DELU V DRUGI DRŽAVI EU

V EU velja načelo, da lahko delate in se upokojite v katerikoli državi EU. Pri tem morate biti obravnavani enako kot državljani te države, od vas pa se sme zahtevati, da izpolnjujete dodatne pogoje. Prijavite se lahko na vsa prosta delovna mesta, objavljena kjer koli v EU (razen na nekatera delovna mesta v javnih službah).

Ob tem pa je nujno opomniti, da za prost pretok državljanov Slovenije in večine drugih t. i. novih članic EU v predhodnem obdobju do sedmih let (do leta 2011) veljajo določene omejitve pri dostopu na trg dela nekaterih starih držav članic. To pomeni, da te države za delavce iz Slovenije in drugih novih članic EU še vedno zahtevajo delovno dovoljenje in na ta način regulirajo število delavcev iz teh držav. Za slovenske delavce veljajo omejitve v naslednjih državah: Avstrija, Belgija, Danska, Francija, Luksemburg in Nemčija.

Vaši družinski člani imajo ob tem ne glede na svoje državljanstvo pravico, da vas spremljajo ali se vam pridružijo v vaši državi zaposlitve. Prav tako so upravičeni do dostopa do splošnega in poklicnega izobraževanja, ki je na voljo v novi državi.

ISKANJE ZAPOSLITVE

Če ste brezposelni, lahko v drugi državi EU iščete zaposlitev in v ta namen tam prebivate toliko časa, kot je primerno, pri čemer gre večinoma za obdobje šestih mesecev (vendar morate to preveriti za vsako državo posebej). To obdobje je mogoče podaljšati. Prav tako lahko ob izpolnjevanju določenih pogojev še naprej in največ tri mesece prejemate nadomestilo za brezposelnost, ki ste ga prejemali v domači državi. Svetujemo vam, da se za dodatne informacije in nasvete o formalnostih, ki jih morate pri tem izpolniti, ter obrazcih, ki jih morate pridobiti, pred odhodom iz matične države obrnete na vaš Center za socialno delo.

PRIZNAVANJE POKLICNIH KVALIFIKACIJ

Temeljno načelo je, da če ste v svoji državi usposobljeni za opravljanje poklica, ste za opravljanje istega poklica usposobljeni tudi v kateri koli drugi državi članici EU. V praksi bo to načelo morda težko uporabljati, ker države gostiteljice za nekatere vrste zaposlitve ali samozaposlitve zahtevajo določene diplome, nazive, spričevala ali druge kvalifikacije (»regulirani poklici«). Med usposabljanjem in doseženimi diplomami v različnih državah utegnejo obstajati velike razlike, zaradi česar je včasih težko doseči popolno priznavanje usposobljenosti in veščin. Unija je zato vzpostavila sistem za priznavanje diplom in usposobljenosti, ki vam omogoča, da v celoti izkoristite svoje usposobljenosti in veščine v drugi državi EU.

SOCIALNA VARNOST

Pravila EU zagotavljajo, da ste prijavljeni v enem sistemu socialnega zavarovanja in da ne izgubite svojih pravic (zlasti glede pokojninskega zavarovanja). Načeloma ste zavarovani v državi, kjer delate. Vi in v določenih okoliščinah vaši družinski člani imate pravico do enakih prejemkov socialne varnosti in drugih socialnih ugodnosti kot državljani države gostiteljice. Te pravice se nanašajo na bolniško nadomestilo in materinstvo (zdravstveno oskrbo in denarne prejemke), invalidnine, ugodnosti za starostnike, vdovske pokojnine, prejemke za primer nesreče pri delu, poklicne bolezni, smrti in brezposelnosti ter družinske dodatke. Poleg tega morate plačevati enake prispevke, kot jih plačujejo državljani države gostiteljice. Vendar pa za čezmejne delavce in delavce, začasno napotene na delo v drugo državo EU, obstajajo posebna pravila.

DODATNE INFORMACIJE

Seveda o delu v drugih državah EU obstaja še mnogo več in podrobnejših informacij, ki jih lahko dobite v Informacijski točki Europe Direct A.L.P. PECA na Ravnah na Koroškem, kjer vam poleg odgovorov na vaša vprašanja nudimo tudi mnogo brezplačnih gradiv (zloženke, plakati, brošure…) o vseh področjih delovanja EU. V stik z nami lahko stopite preko:

- elektronske pošte: info@alppeca.si
- spletne strani: http://www.alppeca.si
- telefona: 02 82 17 860
- fax-a: 02 82 17 861
- ali pa osebno: A.L.P. PECA, d. o. o., Prežihova ulica 17, 2390 Ravne na Koroškem.

Koristne pa so tudi naslednje spletne strani:

- spletni portal EURES (informacije o delovnih mestih in možnostih izobraževanja v Evropi): http://europa.eu/eures
- spletni portal Tvoja Evropa (praktične informacije o bivanju, delu, študiju in poslovanju v EU): http://europa.eu/youreurope/.

Jure Knez,
Informacijska točka Europe Direct A.L.P. PECA

Viri:
Prebivanje, delo in študij v drugi državi EU – Pregled vaših pravic v EU, Urad za uradne publikacije Evropskih skupnosti, Bruselj, 2005
Delo v drugi državi EU, Urad za uradne publikacije Evropskih skupnosti, Bruselj, 2005

UPRAVNA ENOTA RAVNE NA KOROŠKEM

NOVOSTI PRI POSLOVANJU

Na področju našega dela se nadaljujejo prizadevanja za učinkovito in prijazno poslovanje ter se iščejo vedno nove poti, kako čimbolj zadovoljiti naše uporabnike. Temu se prilagaja tudi sama organizacija dela, saj so se v letu 2007 uradne ure podaljšale ob sredah do 18. ure, za poslovanje s strankami pa so namenjene tudi prve sobote v mesecu.

V nadaljevanju vas seznanjamo predvsem z novostmi pri našem delu v letošnjem ter tudi v prihodnjem letu.

PRENOS VODENJA REGISTRA KMETIJSKIH GOSPODARSTEV (RKG), EVIDENCE GERK IN EVIDENCE PRIDELOVALCEV PRIDELKOV OZIROMA ŽIVIL Z MINISTRSTVA ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO NA UPRAVNE ENOTE

Na podlagi 103., 103.a in 104. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št.51/2006 - uradno prečiščeno besedilo, ZKme-UPB1) in Pravilnika o registru kmetijskih gospodarstev (Uradni list RS, št. 121/2006) so upravne enote pristojne za vodenje registra kmetijskih gospodarstev (RKG), evidence GERK ter evidence pridelovalcev kmetijskih pridelkov oziroma živil. Tako na upravni enoti opravljamo nove vpise, izbrise in spremembe v RKG.

PRIJAVA KRATKOTRAJNEGA DELA PRI PRISTOJNI UPRAVNI ENOTI

Na podlagi 12. a člena Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (Uradni list RS, št. 12/2007- uradno prečiščeno besedilo, ZPDZC-UPB1) se lahko kratkotrajno delo opravlja na podlagi predhodne prijave upravni enoti, kjer se delo opravlja. Nova zakonska določba velja od 2.12.2006 naprej. Navodilo o opravljanju kratkotrajnega dela (Uradni list RS, št. 54/2007) kot podzakonski akt pa velja od 19.6.2007 in podrobneje določa: pogoje za opravljanje kratkotrajnega dela, vodenje evidence opravljanja kratkotrajnega dela in prijavo kratkotrajnega dela.

Za kratkotrajno delo se po zakonu šteje brezplačno opravljanje dela v mikro družbi, zasebnem zavodu ali pri samostojnem podjetniku z največ 10 zaposlenimi, kadar ga opravlja zakonec podjetnika ali lastnika oziroma solastnika gospodarske družbe oziroma zasebnega zavoda ali oseba, s katero je v sorodu v ravni vrsti do prvega kolena, in traja največ 40 ur mesečno. Bolj natančno so delodajalci, pri katerih se lahko opravlja kratkotrajno delo, določeni v 3. členu zgoraj navedenih navodil.

Namen zakonske določbe je, da lahko zakonec, zunajzakonski partner, otroci, vnuki in starši lastnika oziroma solastnika v prejšnjem odstavku navedenih poslovnih subjektov v primerih izredno povečanega obsega dela pri njih opravljajo kratkotrajno delo – neke vrste pomoč, za katero ne prejemajo plačila. Takšno delo je potrebno najmanj tri dni pred pričetkom prijaviti pri pristojni upravni enoti na posebnem obrazcu, ki ga lahko dobite v sprejemni pisarni upravne enote, upravne takse za prijavo pa ni. Upravna enota mora en izvod prijave kratkotrajnega dela nemudoma posredovati pristojnemu inšpektoratu za delo.

NADGRADNJA PORTALA E –VEM

Upravna enota Ravne na Koroškem je ena izmed dvestotih vstopnih točk VEM (Vse na Enem Mestu) za registracijo samostojnega podjetnika preko portala e-

UPRAVNA ENOTA RAVNE NA KOROŠKEM

VEM. Registracije opravljamo od 1. julija 2005, in sicer smo v letu 2005 izvedli 62 vpisov, v letu 2006 192 vpisov ter v letošnjem letu do 17. oktobra 197 vpisov.

Portal e-VEM se ves čas uspešno nadgrajuje in deluje zelo dobro. Od 1.2.2008 bo preko njega omogočena brezplačna registracija gospodarskih družb.

Preko vstopnih točk VEM bo možno opraviti naslednje storitve: oddati vlogo za vpis enostavne družbe z omejeno odgovornostjo, prijaviti davčne podatke, oddati vlogo za pridobitev obrtnega dovoljenja, prijaviti potrebo po delavcu, prijaviti zaposlene in njihove družinske člane v zavarovanje.

Za vpis ostalih vrst gospodarskih družb v sodni register bo potrebno obiskati notarja, ki bo opravil tudi druge storitve prav tako preko portala e-VEM.

OBVEŠČANJE O POTEKU DOKUMENTOV

Prihodnje leto bo velikemu številu državljanov potekla veljavnost osebne izkaznice, prav tako potnih listin in vozniških dovoljenj.

Doslej smo stranke o poteku veljavnosti dokumentov obveščali en mesec pred iztekom listin. Da bi se izognili vrstam čakajočih v upravnih prostorih, bodo upravne enote pozive strankam v obliki opozoril o poteku veljavnosti dokumentov pošiljale dva meseca pred iztekom dokumenta, z navedbo uradnih ur in drugimi pojasnili za zamenjavo dokumenta, kar bo omogočilo časovno bolj enakomerno razporejanje poslovanja. Hkrati predlagamo, da občani sami pravočasno preverijo veljavnost svojih osebnih dokumentov in še posebej veljavnost osebnih dokumentov svojih otrok.

V obdobju letnih dopustov v poletnih mesecih in s tem povezanih potovanj v tujino, se znatno poveča število vlog za izdajo novih dokumentov, s tem pa se podaljša tudi čakalni čas za njihovo izdelavo. Ministrstvo za notranje zadeve državljanom zato svetuje, da vlogo za izdajo dokumenta vložijo vsaj 3 tedne pred rokom, ko dokument potrebujejo.

VKLJUČITEV SLOVENIJE V SCHENGENSKO OBMOČJE

Republika Slovenija se intenzivno pripravlja na vstop v schengensko območje, ki je predviden do konca letošnjega leta.

Katere so glavne posledice schengenske ureditve za državljane EU oziroma državljanov schengenskih držav?

Najbolj opazen vpliv ureditve na posameznike je v tem, da jim ob prehodu meje med dvema schengenskima državama članicama ni treba več pokazati potnega lista oz. osebne izkaznice. Vendar to ne pomeni, da je glede posedovanja potovalnega ali identifikacijskega dokumenta potovanje znotraj schengenskega območja izenačeno s potovanjem znotraj posamezne države članice. Schengenske države članice so namreč obdržale pravico, da na podlagi svoje nacionalne zakonodaje na svojem ozemlju preverjajo identiteto v sklopu policijskih nalog. O tem, ali mora oseba imeti s seboj tak dokument (osebno izkaznico ali veljaven potni list) ali ne, je določeno v zakonodaji posamezne države članice.



Kaj pa bo vključitev Slovenije v schengensko območje pomenila za državljane tretjih držav, ki prebivajo v Sloveniji?

Državljani tretjih držav, ki bodo imeli dovoljenje za začasno ali stalno prebivanje v Republiki Sloveniji, bodo po začetku popolnega izvajanja schengenskega pravnega reda z veljavnim potnim listom lahko prosto potovali v druge države članice, ki ga prav tako izvajajo, vendar pod pogojem, da ne bodo na seznamu oseb, ki jim bo prepovedan vstop v državo potovanja. V drugi državi članici bodo lahko prebivali do tri mesece, po vstopu pa bodo morali prijaviti svoje prebivanje pri pristojnem organu v skladu z zakonodajo te države.

Na portalu e-uprava http://e-uprava.gov.si/e-uprava lahko pridobite pregledne informacije o javni upravi, imate dostop do številnih obrazcev, hkrati pa lahko opravite tudi storitve, ki jih potrebujete.

ŠOLA

30 LET PODRUŽNIČNE OSNOVNE ŠOLE HOLMEC

Podružnica Holmec je letošnjo jesen praznovala 30. obletnico delovanja v novi šoli. 15. oktobra 1977 je bila otvoritvena slovesnost, selitev v šolo pa je bila 11. novembra 1977. Bila je to prva celodnevna osnovna šola v občini Ravne na Koroškem, ki pa so jo leta 1987 ukinili. V šoli smo imeli tudi vrtec. Vrata naše šole je prehodilo trideset generacij otrok. Vsak je pustil na šoli delček sebe. Poleg učno-vzgojnega dela so učenci v vseh teh letih opravljali tudi kolesarski izpit, pa obiskovali plavalni tečaj, šolo v naravi, taborili in prespali na šoli. Obiskovali so različne interesne dejavnosti in na krajevnih in šolskih proslavah pokazali, kaj so se naučili. Sodelovali smo s šolo iz Avstrije v projektu Kaj premika Evropo, počitnikovali v Banovcih in sodelovali na državni proslavi ob dnevu policije. Ob uvedbi devetletke smo na šoli dobili pet razredov. Veliko zanimivega, vredno spomina se je zgodilo v vseh teh letih. Učenci in delavke šole smo





ponosni na izgled šole, ki jo polepšamo z našimi izdelki. Razveselimo se staršev, sorodnikov, krajanov in vseh, ki jih pot zanese k nam. Z veseljem se na obisk pripravimo ob posebnih priložnostih, saj goste razveselimo s programom. Srečamo se ob novem letu, ko nas obišče in obdari dedek Mraz, ob prazniku pomladi, ko mi obdarimo mame in žene v kraju, za pusta, ko preganjamo zimo, in na zaključnem pikniku, ko vsi skupaj ustvarjamo. Veseli smo, da so naši učenci uspešni pri šolanju in srečni v življenju. Ponosni smo nanje

Ob tridesetem rojstnem dnevu smo oblikovali glasilo spominov in naših občutkov o šoli. Pripravili smo slovesnost in prišlo nas je veliko. Nekdanji učenci, učiteljice, vzgojiteljice, delavci šole, predstavniki lokalne skupnosti, občine in krajani. Vsi smo pokazali, da je šola naša, da nam nekaj pomeni. Prijatelji in krajani so nam pomagali pri organizaciji prireditve. Občina Prevalje nam je podarila tri računalnike, da bo naše delo še bolj uspešno. Hvala vsem!

Darka Küzma,
vodja podružnice



MREŽE UČEČIH SE ŠOL

V letošnjem šolskem letu se je naša šola vključila v projekt Šole za ravnatelje z naslovom Mreže učečih se šol. Projekt izvajajo od leta 1998, vanj pa se je do sedaj vključilo že mnogo osnovnih, srednjih in glasbenih šol, vrtcev ter dijaških domov. Temeljni cilji programa so: spodbujanje nenehnih izboljšav, krepitev sodelovalnega učenja ter razvijanje sistematične izmenjave izkušenj in dobre prakse.

V Mreži sodelujejo vsi pedagoški delavci. Delo vodi ter koordinira razvojni tim v sestavi: Anita Kordež Grögl, Romana Košutnik, Mateja Pečnik, Andreja Tinta in Zlatko Triller. Tim se udeležuje izobraževanj, katerih vsebino prenese v kolektiv, ki v delavnicah znanje in vedenje praktično uporabi.

Vsak razvojni tim mora poročati o poteku dela na skupnih srečanjih vseh timov. V naši skupini je še osem osnovnih šol in sicer: OŠ Razkrižje, OŠ Vodmat Ljubljana, OŠ Metlika, OŠ Železniki, OŠ Duplek, OŠ Simona Gregorčiča Kobarid, OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad in OŠ Komenda Moste pri Ljubljani. Že sama geografska razpršenost udeležencev v naši skupini zagotavlja pestre izkušnje in ideje. Do sedaj smo na šoli izvedli že dve delavnici, po novem letu nas čaka še zadnja – najpomembnejša. V prvi smo oblikovali vizijo šole, ki se glasi: POVEZANI, PREPOZNAVNI IN VARNI VSTOPAMO PRIPRAVLJENI V SVET. V drugi smo določili širše področje izboljšave, ki se nanaša na vzgojno področje – prehrana ter sodelovanje s starši.

V prvem tednu februarja gostimo vse razvojne time in predavatelje Šole za ravnatelje na naši šoli. Verjamemo, da bomo zastavljeno delo dobro opravili, saj smo vsi udeleženci delavnic z dosedanjim delom in rezultati zadovoljni.

Romana Košutnik,
pomočnica ravnateljice





PRIZNANJE ODLIČNOSTI V LITERATURI ZA OSNOVNO ŠOLO FRANJA GOLOBA PREVALJE

Zveza kulturnih društev Slovenije je v mesecu juniju razpisala natečaj za podelitev naziva kulturna šola leta in priznanj odličnost za področja literatura, glasba, likovna umetnost, varovanje kulturne dediščine in predstavitvene dejavnosti.

Strokovna komisija je na podlagi 70 prispelih prijav iz cele Slovenije, izbrala 18 šol, ki so bile nominirane za najvišje priznanje, med njimi je bila tudi naša šola.

26. oktobra smo bile nominirane šole povabljene na osrednjo svečanost v središče Slovenije v Spodnjo Slivno. Vsaka šola je morala pripraviti krajši program. Program, kjer smo bile zastopane šole različnih slovenskih regij, je bil seveda zelo pester, zanimiv in kvaliteten. Naša šola je predstavila pregled dejavnosti šole vezanih na literaturo in branje.

Na slovesnosti smo imeli možnost spoznati tudi priznane kulturne ustvarjalce, ki so med posameznimi predstavitvami razmišljali o kulturi mladih in predstavljali delo svojega področja.

Ob koncu je bila težko pričakovana podelitev priznanj in nagrad, podeljenih je bilo 5 priznaj odličnost. Zveza kulturnih organizacij Slovenije, Društvo za razvoj in varovanje GEOSS ter Javni sklad RS za kulturne dejavnosti so v kategoriji posameznih zvrsti priznanje »ODLIČNOST V LITERATURI« dodelili naši šoli.

Priznanje smo dobili za našo dejavnost namenjeno širšemu občinstvu v kraju v zadnjih štirih letih: za vključevanje v prireditve zunaj šole, negovanje tradicije branja v okviru gibanja Bralna značka, za neprekinjeno izdajanje enega najstarejših šolskih glasil v Sloveniji literarnega glasila Vigred, za številne kulturne prireditve, ki jih povezujemo s krajem, kjer aktivno sodelujejo učenci in učitelji naše šole, za dolgoletni projekt Krojačkov dan, za številne raziskovalne naloge in za izdajanje različnih publikacij.





Plaketa, priznanje in miniaturna vaška situla so nam resnično v ponos in potrdilo naši dolgoletni kulturni ustvarjalnosti, ki je s tem priznanjem postala še bolj prepoznavna v širšem slovenskem prostoru. Naj bo to tudi zahvala mnogim mentorjem, ki sicer ne delajo več na šoli, so pa veliko pripomogli k dobljenemu priznanju.

Biti ODLIČEN je visoka raven uspeha pridobljena z delom in znanjem, ostati odličen pa bo naša skrb tudi v prihodnje.

Na podelitvi odličnosti: Hedvika Gorenšek, koordinatorica kulture v šoli, učenki in ravnateljica Mira Hancman.

Hedvika Gorenšek,
koordinatorica kulture v šoli

IVAN KRANJC, NAGRAJENEC OB DNEVU PROSTOVOLJSTVA

Državni svet Republike Slovenije in Zveza društvenih organizacij Slovenije sta ob mednarodnem dnevu prostovoljstva, 5. decembra, podelila posebna priznanja Državnega sveta RS desetim posameznikom, ki so bili v letošnjem letu posebej aktivni v različnih društvih oziroma na področju prostovoljstva. Pomembno priznanje je prejel tudi naš občan Ivan Krajnc na predlog Zvez šoferjev in avtomehanikov Slovenije.

Ivan Kranjc je član Zveze ZŠAM Slovenije od leta 1967, torej polnih 40 let. Z vstopom v šoferske vrste se je začela tudi njegova bogata kariera prostovoljca. Postal je član ZŠAM Ravne na Koroškem, ter ves svoj prosti čas namenil aktivnostim na področju delovanja organizacije in preventivi v cestnem prometu. Preko 20 let je bil uspešen predsednik združenja, ob tem pa je en mandat vodil tudi odbor koroške regije. Sedaj je kot poveljnik uniformiranih enot koroške regije tudi član poveljstva Zveze ZŠAM Slovenije.



Zaradi svoje aktivnosti in dobrega odnosa z vsemi je postal nepogrešljivi člen pri vseh aktivnostih združenja in regije, njegovo delo pa se odraža tudi na nivoju zveze. Svoje znanje, organizacijske sposobnosti in prostovoljno delo je posvetil vzgoji in preventivi v cestnem prometu, izboljšanju prometne kulture, ugledu poklicnih voznikov, delovanju uniformiranih enot združenja, regije in zveze, ter vsem aktivnostim matičnega združenja. Ko je združenje prevzelo upravljanje s planinsko postojanko »Dom pod Peco«, kar opravlja še danes, je vlogo skrbnega gospodarja prevzel prav Ivan Kranjc. Sledi njegovega dela in prizadevanj so vidne na vsakem koraku.

FOLKLORNA SKUPINA LUKA KRAMOLC ŠENTANEL

Od 15.-16.9.2007 je bilo Kulturno društvo Luka Kramolca iz Šentanela gost Društva Slovencev Prežihov Voranc v Doboju v Bosni. To društvo šteje cca 200 članov in v njem je veliko potomcev Slovencev, ki so bili izgnani med 2. svetovno vojno iz Primorske. Povabljeni smo bili preko kulturno umetniškega društva Doboj, katero je prirejalo že 4. mednarodni festival folklornih skupin. Koordinator je bila Alojzija Popovič roj. Kumprej s Prevalj, ki sedaj živi v Doboju. Udeleženci festivala so bili Makedonija, Srbija, BIH in Slovenija. Na festivalu smo predstavili splet koroških plesov Steleraja s katero smo poželi velik aplavz od približno 6000 obiskovalcev. Zaplesali smo tudi najstarejši Slovenki v Tesliču pri Doboju to je 95 letni Alojziji, katera je bila nad našemu obisku izredno presenečena in ganjena.



Folklorna skupina v Celju


Anka Plevnik je predstavljala knjigo Stari cajti, v kateri je zapisala starosvetne zgodbe, ki so ji jih natrosili Šentanelci.

V Doboju smo bili izredno lepo sprejeti in zelo veseli, saj smo predstavljali Slovenijo tudi izven naših meja.

4. novembra 2007 smo bili povabljeni skupaj z glasbeno skupin Ta pravih 6 na TV Celje. Na TV Celje smo se predstavili z odlomki iz koroških plesov. Zraven pa smo povabili še predstavnico klekljaric, ki je prikazala delček klekljanja in Eriko Plevnik, ki je predstavila narečne zgodbe in pesmi iz svoje knjige Stari cajti. Predstavili pa smo tudi pristno domačo koroško kuhinjo, saj smo jim skuhali ''kločeve nud'lne''.

Ervin Čekon, *predsednik folklorne skupine*

USPEŠEN NASTOP ŠMEPZ »MOHORJAN« NA KONCERTU SOZVOČENJA

V dneh od 20. oktobra do 1. decembra so v sedmih različnih krajih po Sloveniji potekali zborovski koncerti izbranih zborov. Prirejali so jih JSKD Slovenije in njihove področne enote.

Za področje od Celja do Koroške je to zborovsko srečanje potekalo 24. nov. v Slovenj Gradcu. Na dveh koncertih je prepevalo trinajst zborov. Našo občino sta zastopala MoPZ Vres in ŠMePZ Mohorjan.

Zbore so ocenjevali strokovni spremljevalci, priznani zborovodje, na omenjenem koncertu sta zbore ocenjevala Danica Pirečnik in Marko Vatovec. Ocenjevalca zborov nista ocenjevala s številčno oceno, temveč sta komentirala tematsko zaokroženost sporeda in zrelost interpretacije. Vsak zbor je namreč moral za svoj nastop pripraviti čimbolj zanimiv tematsko zaokrožen spored po lastni izbiri dolg največ do 20 minut.

JSKD je za uspešen nastop predvidel tudi priznanja in nagrade. Na Slovenjegraškem koncertu sta nagradi prejela MePZ Gorenje Velenje (dirigentka Katja Gruberk, nastop zbora v Slovenski filharmoniji v družbi ostalih izbranih zborov v ostalih regijah) in MePZ Mohorjan pod vodstvom dirigentke Helene Buhvald. Zbor bo imel enodnevne intenzivne vaje z enim od slovenskih zborovodij po izboru zbora, stroške gostujočega zborovodje krije JSKD.

Mladim Mohorjanom in njihovi dirigentki Heleni za uspešen nastop iskreno čestitamo !

Jožko Kert



DESETI SUŠNIKOVI DNEVI 2007

Letošnji jubilejni deseti Sušnikovi dnevi 2007 (v nadaljevanju SD) so se odvijali v dneh od 12. do 17. novembra 2007. Ker je dvorana družbenega doma v obnavljanju, smo prireditelji morali prilagoditi prvotno načrtovano vsebino danim okoliščinam. Vsebina letošnjih SD je nudila obiskovalcem štiri prireditve na različnih lokacijah:

- koncert N'mau čez izaro,
- samospevi na slovensko ljudsko tematiko, v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem,
- predstavitev knjige dr. Josipa Šašlja – Spomini, v mali dvorani DD na Prevaljah,
- odprtje slikarske razstave Leandra Fužirja – Prevalje in njihovi ustvarjalci, v galeriji Mohorjan na Prevaljah,
- večer duhovne poezije – predstavitev pesniške zbirke S teboj skozi življenje pesnika Tevža Matjaža Potočnika, v farni cerkvi Device Marije na Jezeru.

Kaj so nam letošnji Sušnikovi dnevi ponudili?

Opomnili so nas na veličino besedne in glasbene izpovednosti slovenske ljudske pesmi.



V ponedeljek, 12. nov. 2007, smo doživeli večer poln glasbene lepote slovenske ljudske pesmi v odličnih interpretacijah sopranistke Urške Arlič, mezzosopranistke Barbare Sorč ob klavirski spremljavi pianistke Margarete Gregorinčič. Prav je, da smo letošnje jubilejne SD pričeli v študijski knjižnici, saj je bila knjižnica Sušnikov drugi dom.

Spoznali smo knjigo Spomini, delo našega rojaka dr. Josipa Šašlja, ki jo je pisal na Prevaljah, kamor se je vrnil v pokoj. Knjigo sta predstavila mag. Martina Piko Rustia, vodja Slovenskega narodopisnega instituta Urban Jarnik v Celovcu in dr. Auguštin Malle, vodja Slovenskega znanstvenega inštituta v Celovcu.

Šašljeve spomine sta uredila Monika Kropej (Šašljeva vnukinja) in Avguštin Malle.

Slikar Leander Fužir se je odzval Mohorjanovemu povabilu in poslikal platna in papir z motiviko naših Prevalj in tem delom vdahnil svoj likovni izraz. Odprtje slikarske razstave v galeriji Mohorjan je bil lep kulturni dogodek.





Ob slikarjevi razstavi pa smo si lahko ogledali tudi razglednice starih Prevalj iz časa avstroogrske monarhije, ki jih z veliko ljubeznijo do svojega kraja zbirata brata prof. Drago in dr. Davorin Benko.

Mohorjani pa so ob letošnjih jubilejih rojstva oz. smrti posameznih ustvarjalcev obudili spomin nanje, ki so v svojem življenju veliko doprinesli h kulturni in splošni družbeni podobi naših Prevalj. Hkrati pa smo tudi obudili spomin na Mohorjevo, ki je natanko pred osemdesetimi leti zapustila naše Prevalje in odšla v Celje.

Izdali smo peto pesniško zbirko rojaka pesnika Tevža Matjaža Potočnika - S teboj skozi življenje. Na večeru duhovne poezije, na katerem so sodelovali tudi pevci zbora Talita cum iz Ljubljane, smo se bežno spoznali z vsebino te duhovne poezije. Knjigo je likovno opremil slikar Leander Fužir. To je že 26. knjižna izdaja našega društva. Knjigo



lahko kupite pri avtorju in v Darilnem butiku na Prevaljah, v MK na Ravnah in v Slovenj Gradcu.

Zapišemo lahko, da so deseti Sušnikovi dnevi 2007 ponudili sklop kvalitetnih prireditev – ubranih na domačijsko tematiko Sušnikovih rodnih Prevalj in njihov krog ustvarjalcev.

Prireditve so bile lepo obiskane. Čutiti je bilo, da so jih obiskovalci lepo sprejeli.

Mohorjani pa se moramo zahvaliti oblikovalcu Igorju Senekoviču in tiskarni Forma film- Rado Žaže za lepo oblikovane in tiskane izdelke – panoje z razglednicami, plakate in posebej za Potočnikovo pesniško zbirko. Hvala tudi Občini Prevalje in JSKD za sofinanciranje SD in donatorjem, ki so nas pri tem denarno podprli: Zavarovalnica Triglav, Območna enota Slovenj Gradec, Gradnje IGEM in Zavarovalnica Maribor.



DESET LET KULTURNEGA DRUŠTVA »MOHORJAN«

Letos septembra je minilo deset let od ustanovitve KD Mohorjan. Društvo je jubilej praznovalo delovno. Poleg številnih prireditev naj posebej omenimo: romanje Mohorjanov v Lurd v dneh od 17. do 22. septembra, društvo je odprlo Galerijo Mohorjan in v njej pripravilo že štiri odmevne razstave, ki so jih obiskovalci lepo sprejeli, priredili smo slikarsko kolonijo Koroška glasba - Musica Carinthiae, organizirali mednarodni seminar trobente s prof. Ottom Sauterjem, pripravili smo Desete Sušnikove dneve.

Podatki o prireditvah v letošnjem letu potrjujejo delovno praznovanje jubilejnega leta, pripravili smo šestindvajset prireditev.

Jožko Kert,
predsednik KD Mohorjan

KNJIŽNE IZDAJE KULTURNEGA DRUŠTVA »MOHORJAN«

FRANC SUŠNIK – ŠENTURŠELJCE (1998)
FRANJO GOLOB – N'MAU ČRIEZ IZARO (1999)
OŽBE LODRANT – MOJ ŽIVLJENJSKI ROMAN (1999)
LOJZE LEBIČ – OD BLIZU IN DALEČ (2000)
PRILOGA – KATALOG DEL
JANKO SUŠNIK – PRIPOVEDI RIMSKIH NAGROBNIKOV IZ DOBJE VASI (2001)
TONE SUŠNIK – LEŠE (2001)
FRANC SUŠNIK – PREVALJŠKA LEGENDA (2001)
(TRI KNJIGE V LETU 2001 SMO IZDALI V SODELOVANJU Z MD IZ CELOVCA)
SODELOVALI PRI IZDAJI KNJIGE
ALOJZIJ KUHAR – POKRISTJANJEVANJE SLOVENCEV IN NEMŠKO-SLOVANSKA MEJA V VZHODNIH ALPAH (2001)
(IZDALI V SODELOVANJU Z MOHORJEVO V CELOVCU IN KOROŠKIM MUZEJEM Z RAVEN NA KOROŠKEM)
JANKO SUŠNIK – TURŠKE ŠANCE NAD GUŠTANJEM (2002)
LUKA KRAMOLC – ZBORNIK KOROŠKIH PESMI (2002)
JANEZ MOČNIK – NOCOJ JE ENA LEPA NOČ (2002)
SLOVENSKE BOŽIČNE PESMI
METOD M. MILAČ – KDO SOLZE NAŠE POSUŠI (2003)
(IZDALI SKUPAJ Z MOHORJEVO CELJE)
T. SUŠNIK-M.MIKIC-M.GERDEJ – ŠENTANEL (2004)
A.M.SLOMŠEK – ŠOLA VESELA LEPEGA PETJA ZA PRIDNO ŠOLSKO MLADINO (2004)
MAJDA SENICA VUJANOVIČ – KRUHA JE ZMANJKALO (2005)
PEVSKE STEZICE (2005)
PESMARICA SLOVENSKE PEVSKE ZNAČKE- HEDVIKA VOSPERNIK
TEBI POJEM STVARNIK MOJ (2005)
PESMARICA SLOMŠKOVE PEVSKE ZNAČKE – HELENA BUHVALD-JOŽKO KERT
G. ZAFOŠNIK –S. JANEŽIČ - KRIŽEV POT V PESMIH (2005)
S ČOPIČEM IN BARVO PO NAŠI FARI (2005)
KATALOG PRVE SLIKARSKE KOLONIJE KDM
MATEJ MOČILNIK – O KRIŽEVEM POTU (2006)
MAKSIMILJAN FEGUŠ-NANA FORTE-IVAN FLORJANC-DAMIJAN MOČNIK-JANEZ MOČNIK-MAKS STRMČNIK-PETER ŠAVLI-TADEJA VULC
SEDANJI SVET- SKLADBE NA BESEDILA A. M. SLOMŠKA (2006)
STANKO LODRANT -MEŽA ŠE K'R TEČE (2006)
SLOMŠEK IN GLASBENA VZGOJA MLADIH –ZBORNIK PREDAVANJ (2007)
KOROŠKA GLASBA – MUSICA CARINTHIAE (2007)
KATALOG SLIKARSKE KOLONIJE PREVALJE
TEVŽ MATJAŽ POTOČNIK – S TEBOJ SKOZI ŽIVLJENJE (2007)

OSTALI TISKI :ZLOŽENKA – PREVALJE SLOMŠKU (1999) - STENSKI KOLEDAR 2002 – LEANDER FUŽIR (2001) - RAZGLEDNICA - ZNAMENJE NA POLJU (2001) - ZLOŽENKA - DESETLETJE KONCERTNIH SEZON 1991-2001 (2001 - VELIKONOČNE IN BOŽIČNE VOŠČILNICE (2002) - ZLOŽENKA - PREVALJE SLOMŠKU-PONATIS – (2003) - ZLOŽENKA - PROF. DR. BORUT GERŠAK (2003) – LOJZE LEBIČ-GLASBA ZA ORKESTER CANTICO I IN CANTICO II, MITI IN APOKRIFI (IZDALI SKUPAJ Z MOHORJEVO CELJE -2003) - ZGOŠČENKA- M. TOMC-MARIJA, SLOVENCEV KRALJICA , KANTATA (2003)- STENSKI KOLEDAR 2004 - LEPOTE CERKVA MEŽIŠKE DOLINE (2003) – BOŽIČNA VOŠČILNICA (STANKO LODRANT-JASLICE-2004) - NAŠA FARA –OB 670. OBLETNICI USTANOVITVE FARE DEVICE MARIJE NA JEZERU(2005) – RAZGLEDNICE KRIŽEV POT NA BRINJEVI GORI – 4 MOTIVI-2005, ZLOŽENKA PETNAJST KONCERTNIH SEZON -2005, p. ZGOŠČENKA:p. HUGOLIN SATTNER- ASSUMPTIO B. M. V. – POSNETEK KONCERTA – 2005)

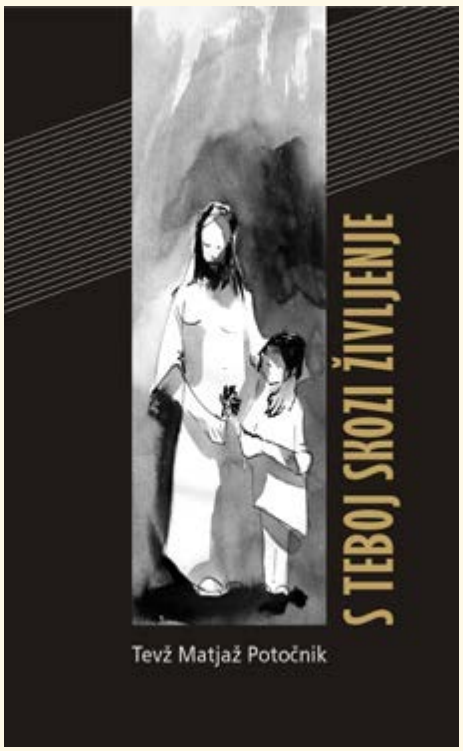
TEVŽ MATJAŽ POTOČNIK – S TEBOJ SKOZI ŽIVLJENJE

KD Mohorjan je v času letošnjih desetih Sušnikovih dnevov 2007 izdalo pesniško zbirko rojaka Tevža Matjaža Potočnika S teboj skozi življenje. To je že njegova peta pesniška zbirka. Prve štiri nosijo naslove Ko srce spregovori (1989), Pesem korenin (1994), Žarek duše (2000), Jonatanov let ((2007). Pesmi iz omenjenih zbirk so posvetne narave, v zadnji pa so pesmi z izključno religiozno vsebino.

Avtorja smo povprašali, kaj želi povedati bralcu s to zbirko pesmi. Odgovoril nam je:

»Kaj želim s svojo zbirko povedati ljudem?

Z vsako pesmijo, z vsako pesniško zbirko, z vsakim kulturnim večerom, ki jih do sedaj ni bilo ravno malo, z vsakim prispevanjem h kulturnemu življenju slovenskega naroda, sem bil srečen. Srečen zato, ker sem smel ljudem, ki so me brali, poslušali, podariti del svoje notranjosti. Včasih temne, samotne, boleče, zopet jasne in čiste in biserne. In vem, da so jo in da so me tudi v tem ve-



čeru v farni cerkvi, sprejeli. Kajti, življenje ni pravljica, čeprav to lahko postane. Ni pesem, ni niti knjiga, katero izbereš za branje, pa vendar njeno vsebino lahko drugim narediš zanimivo. In ravno to želim tudi sam. Da bi moje življenje, moje delo, moja beseda in pesem naredila bralcem prijetno vsebino bivanja na tem planetu. Če ne bi bilo teme, ne bi razumeli svetlobe, se ne bi znali veseliti življenja. Jaz pa si želim, da bi se vsakdo znal in zmogel veseliti slehernega trenutka, kdaj tudi z mojo poezijo v srcu!«

Večer duhovne poezije s predstavitvijo zbirke je bil dne 17. novembra v farni cerkvi na Prevaljah. Za vse zbrane je bilo lepo doživetje. Zbralo se je proti pričakovanju veliko poslušalcev. Pesnikovo poezijo sta prebirala Tanja Naveršnik in Janez Gorjanc ml., prepevali pa so pevci zbora Talita cum iz Ljubljane. Našemu poetu želimo še v bodoče plodno literarno ustvarjanje. Pesniško zbirko lahko kupite pri avtorju, v Darilnem butiku na Prevaljah, v Mladinski knjigi na Ravnah na Koroškem in pri Mohorjanu.

Jožko Kert
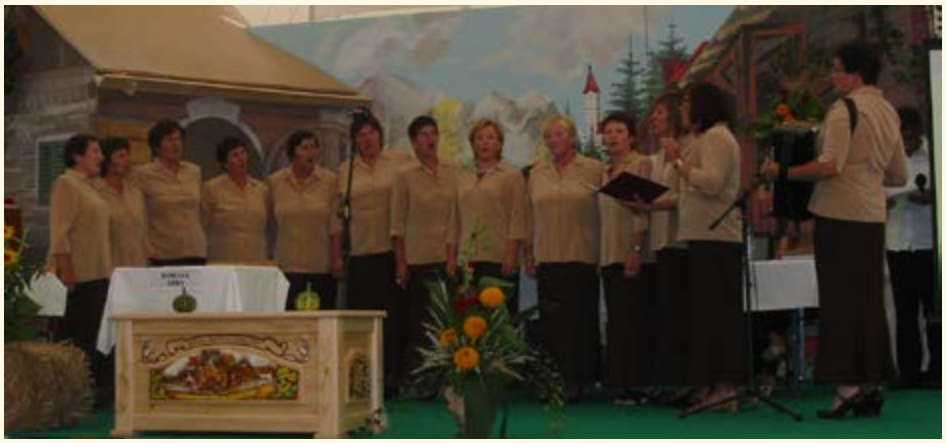
DRUŠTVO KMETIC MEŽIŠKE DOLINE

Že dolga leta nazaj so kmečke žene začutile, da bi se družile, si nudile oporo in izmenjavale izkušnje, zato so ustanovile Aktiv kmečkih žena. Leta 1993 so se pod strokovnim vodstvom Kmetijsko svetovalne službe na Prevaljah preimenovale v Društvo kmetic Mežiške doline, ki je združevalo kmečke žene iz vseh štirih občin. Prva predsednica je bila Valerija Prikeržnik z Raven, za naslednja štiri leta so si izbrale Glinik Kotnik Ano s Prevalj, leta 1997 pa je sprejela predsedovanje Milka Podričnik z Loma nad Mežico. Pod njenim vodstvom in s pomočjo članic v odborih je postalo društvo zelo aktivno, saj je bila Milka odlična organizatorka, ki je skrbno znala ravnati tudi s finančnimi sredstvi. Seveda so imele za uspešno delovanje, posebej na strokovnem področju, veliko zaslug tudi svetovalke za kmečko družino in razvoj dopolnilnih dejavnosti zaposlene na kmetijsko svetovalni službi Prevalje.

Članice društva kmetic na semanjem dnevu na Jesenskih srečanjih na Prevaljah 2007

V lanskem letu so članice predlagale svojo kandidatko Anito Štriker iz Zelen Brega nad Ravnami na izbor za Mlado kmetico





leta. Anita je na izboru osvojila naslov Mlada kmetica leta in s ponosom zastopala mlado kmečko žensko. Pokazala je svoje izredne vsestranske sposobnosti. V letošnjem letu, pa so jo članice, na občnem zboru na predlog upravnega odbora izvolile tudi za predsednico društva.

Društvo kmetic Mežiške doline ima trenutno 302 članici. Članice se vsako leto zberejo na svojem občnem zboru, s kulturnim programom in zabavnim večerom proslavijo materinski dan in dan žena. V zimskem času organizirajo različne tečaje - tečaj nemškega in angleškega jezika, računalništva, šivanja, kuhanja, predelave mleka, makrameja, peke peciva, tečaj plavanja in tudi različna predavanja. Članice se tečajev in predavanj udeležujejo zelo številčno, saj se zavedajo, da mora biti tudi kmečka ženska vsestransko izobražena. V spomladanskem in jesenskem času organizirajo tudi strokovne ekskurzije. Letos so si v juniju ogledale zeliščno kmetijo Kalan v Kalobju, v septembru pa kmetijo Heritzer v st. Michaelu pri Wolfsbergu. Društvo kmetic redno sodeluje na vseh prireditev, ki jih organizirajo občine in na katere so povabljene. Tako so redne udeleženke Jesenskih srečanj na Prevaljah, Ravenskih dni, Mežiških turističnih dni in Turističnega tedna v Črni na Koroškem. Društvo zelo dobro sodeluje tudi z ostalimi društvi, vedno boljše pa je sodelovanje s Kmečko izobraževalno skupnostjo z avstrijske Koroške.

Zelo ponosne so na svoj pevski zbor Vesele kmetice. Pojejo stare ljudske pesmi, nekaj pa imajo tudi svojih, ki jih napiše Gelca. Leta 2005 so izdale svojo prvo CD ploščo, letos pa načrtujejo izdajo druge. Pojejo na vsaki prireditvi, povezani z društvom in tudi na raznih drugih prireditvah po Koroški in izven nje. Udeležujejo se raznih srečanj zborov v Koroški regiji, tudi na avstrijskem Koroškem je slišati njihovo petje.

V zelo strnjeni obliki sem vam hotela prikazati delovanje Društva kmetic Mežiške doline. Članice se zelo trudijo za svoje izobraževanje in vsestransko usposabljanje. Svoje delo želijo pokazati tudi ostalim, da bi bile opažene in cenjene, kar si z vso pravico tudi zaslužijo.

Ana Mager

SLOVENSKA ALPINISTIČNA ODPRAVA KARAKORUM 2007

Slovenska alpinistična odprava, v kateri je kar nekaj Koroščev, je s svojo odpravo na Korakorum doživela uspeh. Pot z letalom je potekala na relaciji preko Münchna, Dohe v Islamabad ter naslednji dan vožnja prek Chilasa v Skardu. Dvodnevno vožnjo po Karakorum highwayu so popestrile prepadne ceste nad reko Ind in seveda Nanga Parbat. To bi bilo nekaj za gorsko kolesarjenje! Dneva v Skarduju sta minila v glavnem ob natančnem pakiranju sodov in vreč za naše nosače. V Askole, zadnjo vas pred začetkom pristopnega marša, prispemo zaradi deževja in s tem proženja zemeljskih plazov, z dvodnevno zamudo. S seboj imamo tudi minersko ekipo, ki sproti razstreljuje prikotaljene balvane na cesti. Pristopni marš z okrog 120 nosači opravimo v šestih dneh. Najslikovitejša sta bila dneva na Baltoru pod skalnimi stolpi skupine Trango.

Prihod in postavitev baze na višini 4800 m, postavitev T1 na 5600 m, postavitev T2 na 6400 m. Obdobje slabega vremena izkoristimo predvsem za spoznavanje članov sosednjih odprav, med njimi tudi Italijana Silvija Montinellija, ki je pred dnevi z vrhom Broad Peaka zaključil s projektom 14 x 8000 brez kisika.

Ponovno smo se vzpeli na goro s tridnevnim postankom na T2 zaradi poslabšanja in padavin. Proti T3 na 7100 m nadaljujem z Mirkom in Seppom. Ponovno postavimo T3, saj so prejšnji šotor zasuli plazovi. Naslednje jutro sestopimo v bazo. S tem zaključimo potrebno aklimatizacijo; naslednjič bi lahko poskusili vzpon proti vrhu.

Sledilo je sedemdnevno poslabšanje vremena. V bazi dobimo novega člana Američana Dona, ki mu je pred dnevi uspel vzpon na K2, a si je pri sestopu zlomil nogo. Pri nas bo počakal na izboljšanje vremena in prihod helikopterja. Pristajališče je sicer višje pod iransko bazo, a so mu hitro povedali, da tam nima kaj iskati. Politika je prisotna tudi na tej višini!

Dolge dni slabega vremena izkoristimo vsak po svoje, večeri pa pripadajo Andreju in njegovim vicem, ki mu jih zlepa ne zmanjka.

Domov odhajajo: Janez, Beno, Marco, Sepp, Franz, Nejc in Mirko. Ostanemo Drago, Matej, Irena, Andrej, Mojca in jaz. Še isti dan se odpravimo na goro. Vremenska napoved za naslednje štiri dni je optimistična.

Zaradi premočnega vetra prestavimo odhod s T3 proti vrhu za en dan. Naslednje jutro se odpravimo na odhod proti vrhu že ob treh zjutraj. Veter sproti zasipava gaz, najslabše razmere pa nas čakajo od police pod steno na 7500 m. Na 7700 m ob pol šestih popoldan obrnemo; Mira, Irena, Mojca in jaz. Zaradi gazenja je šlo prepočasi, za dobrih 600 višinskih metrov smo porabili ves dan. V T3 se vrnemo ponoči. Andrej in Drago obrneta na 7400 m in sestopita v T2. Sledi sestop v bazo že ob prihodu novega poslabšanja s sneženjem.

Domov odhaja druga skupina. Še enkrat bomo poskusili: Irena, Mojca, Matej in jaz. Vrvež pod goro pa se dokončno umiri. Broad Peak naskakujemo še samo mi in sosednja ruska odprava. Od našega gigantskega oporišča ostaneta samo še dva šotora in improvizirana kuhinja, v kateri preživimo največ časa. Čakamo na izboljšanje. Snegu in dežju se pridruži še močna megla, ki pokrije bazo za nekaj dni.

Še zadnjič odidemo na goro. Do T2 zamenjamo 70 metrov pretrganih fiksnih vrvi za lažji sestop. Nad T1 srečamo rusko ekipo, ki je bila v zadnjem poslabšanju ujeta na T3.

Poročajo o slabih razmerah in veliki količini novozapadlega snega. Zanimivo: mi gor, naša oprema pa dol! Na T3 smo prišli popoldne in takoj z grozo ugotovili, da smo brez enega šotora in celotne opreme v njem. Sam ostanem brez celotne opreme; spalka, puh rokavice, protektorji, jakna goretex, puh hlače, podkapa, smučarska očala, nogavice, armaflex ...

Z Matejem prespiva v zapuščenem korejskem šotoru, spim pa v neki mokri ruski spalki. Žalostno, na tej višini kaj takega! Odločim se za sestop, brez te opreme na tej višini nimam kaj iskati. Matej se odloči poskusiti sam. Irena in Mojca pa bosta postavili T4 na 7500 m ter se naslednji dan vzpeli proti vrhu.

Sestop si pod T1 popestrim še z deset metrskim padcem. Izpuli se mi sablja na fiksnih vrveh, a višji klini zadrže padec brez problema. Temperature so neverjetno visoke, vse teče kot na kanjoningu. V bazo prispem zvečer. Naslednje dni pa me naš kuhar Ali razvaja s svojimi specialitetami. Dva dni kasneje se vrne tudi Matej. Dosegel je greben nad 8000 m, kjer je dvakrat padel na fiksnih vrveh na kitajsko stran. Zaradi tega in zaradi globokega snega se odloči za sestop, pri katerem enkrat tudi bivakira nad 7400 m.

Čakanje na Ireno in Mojco. Matej čakanje v bazi popestri s pripovedovanjem zgodb o svojem sestopu. O dveh angelih nad K2 in o češkem avtobusu, ki jih gleda z dvojke, sta daleč najboljša! Vrnili sta se Irena in Mojca; uspeli sta se vzpeti do predvrha 8035 m.

Odhod z Matejem iz baze proti domu; Irena in Mojca pa se prestavita pod K2.

Hoja čez Baltoro mine predvsem hitro in mokro. S seboj imava pet hitrih nosačev, tako da brez težav delamo po dve in pol etapi na dan. Tri dni kasneje sva že v Skarduju. Lepo je spet pogledati zelenje po mesecu in pol snega in ledu. Sledi hitro podaljšanje vize, pakiranje karga ter obvezen obisk pri brivcu.

Odhod v Islamabad z javnim avtobusom, ki mora na cilj prispeti točno v 24 urah. Ob taki vožnji se samo vprašaš, kje je bolj nevarno; na gori, kjer imaš stvari vsaj delno v svojih rokah, ali tukaj, kjer se moraš prepustiti šoferju, ki ima na avtobusu velik napis Alah-K2 tours in se gre reli nad brzicami Inda. Ko se stemni, tudi teh težav ni več, Alah je pa itak na naši strani!

Uspelo je! Let iz Islamabada proti Evropi je poln osebnega zadovoljstva in naše skupne zmage. V Münchnu nazdraviva srečni vrnitvi s prvim pivom po skoraj dveh mesecih …

Člani odprave: Irena Mrak- vodja (AO Tržič), Mojca Švajger (AO Tržič), Mira Zorič (AO Sl. Bistrica), Benjamin Blažič (GRS Kranj), Nejc Breščak (A AO), Drago Frelih (PK Šk. Loka), Iki Golob (AK Ravne na Koroškem), Andrej Zorman (AK Ravne na Koroškem), Matej Kovačič (A AO), Janez Levec (AO Vertikala), Kazimir Perko (PD Ormož), Marco Schenone (Genova-Ita), Franz Seiler (Bavarska-Nem), Sepp Stiller (Bavarska-Nem).

V imenu celotne odprave se zahvaljujem vsem številnim sponzorjem, med njimi: Občini Prevalje.

Iki Golob,
alpinist





PLEZALIŠČE KOT NAD PREVALJAMI

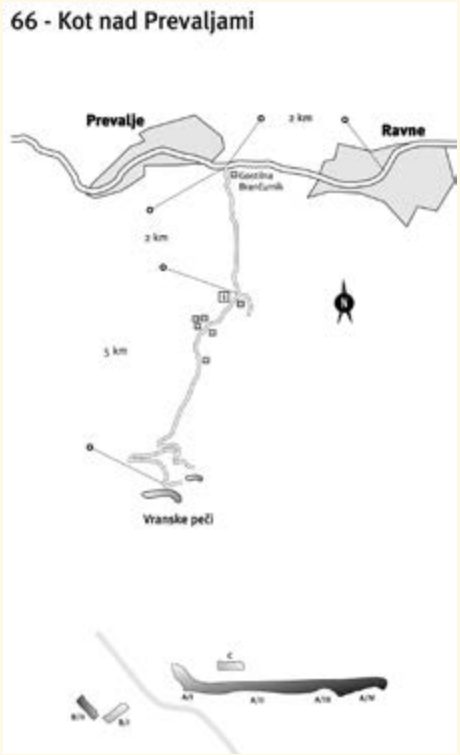
Plezališče Kot nad Prevaljami tudi Vranske peči leži na obronkih Uršlje gore in sodi med novejša koroška plezališča. V letih 1998–2005 so ga uredili v večini plezalci s Prevalj s pomočjo drugih koroških plezalcev. Največ prostovoljnega dela pri urejanju plezalnih smeri in okolice so prispevali: Ludvik Golob, Edi Motaln, Franjo Prepadnik in Robi Jamnik. Sredstva za nakup opreme so prispevali različni koroški sponzorji in Občina Prevalje. Gre za tipično poletno plezališče, ki ga odlikujejo dobro zavarovane smeri lažjih in srednjih težavnosti v čvrstem apnencu. Trenutno je urejenih okoli 40 smeri in projektov ter 10 balvanskih problemov. Plezališče je zelo popestrilo koroško plezalno ponudbo, prav tako pa v njega zahajajo plezalci iz cele Slovenije in zamejstva.

Opis plezališča in smeri ter vse potrebne informacije lahko najdemo v plezalnih vodičih: Plezališča Slovenije, Sidarta-2005 in Plezalni vodniki Koroške-PZS, Stanko Mihev 2005.

Iki Golob,
alpinist



Sebastjan Janota



JESENSKA SREČANJA 2007

»Če Prevalje z okoliškimi kraji kdaj zares zaživijo, je to gotovo v času Jesenskih srečanj. Pogosto se sprašujemo, kje so vsi ti številni ljudje ob drugih priložnostih, ko je tudi poskrbljeno za prireditve in dogodke … Sicer pa obiskovalci Jesenskih srečanj niso samo naši občani, ki s svojim številnim obiskom potrjujejo, da imajo svoj kraj radi, ampak prihajajo iz širšega okolja, saj jih privablja bogat program, ki poskrbi za vse generacije … Ob številnih prireditvah smo letos poskrbeli tudi za odprtje tematskih poti na Lešah in v Šentanelu … Morda je posebnost Prevalj v tem, da po končanih Jesenskih srečanjih ne zaspimo, ampak naša kulturna društva poskrbijo za izjemno pestro dogajanje skozi vso leto. Ne prezrite jih!« (Iz županovega uvodnika v publikaciji Jesenskih srečanj 2007)

UČNA POT PO STOPINJAH LEŠKIH RUDARJEV

Kulturno društvo Leše je tradicionalni pohod Po stopinjah leških rudarjev, ki je vsako leto v času Jesenskih srečanj na Prevaljah, letos nadgradilo z odprtjem tematske učne poti.

Učna pot je namenjena tako naključnemu popotniku kot organiziranim skupinam, predvsem pa učencem osnovnih šol Mežiške doline, da se seznanijo s tehniško dediščino domačih krajev. V pomoč pri tehniškem ali kulturnem dnevu je zgibanka, ki smo jo izdali v nakladi 1000 izvodov, s finančno pomočjo Občine Prevalje.

Zgibanka je delo članov KD Leše, ideja, zasnova in besedilo Hedvika Gorenšek, fotografije Klemen Gorenšek, oblikovanje Primus Ravne, tisk.

Z učno potjo želimo, da se ohrani zgodovina kraja, ki se je začel razvijati in rasti z odprtjem premogovnika leta 1820. Kraj je dobival novo podobo s stavbami za potrebe premogovnika, hišami in hišicami, ki so postajale dom in razvedrilo leškemu knapu in njegovi družini. Mogočne in prepoznavne so postajale Leše.

A življenje je minljivo in minljivo je tudi vse, kar človek zgradi, kar človek ustvari. Po 119. letih je usahnilo tudi življenje leškega rudnika, upanje in svetla prihodnost knapovskih družin se je sesula, začelo se je iskanje novih poti, daleč od te leške vasi.





ZGODOVINSKI MEJNIKI LEŠKEGA PREMOGOVNIKA

- 1818 Dunajčan Blaž Mayer odkrije ležišča premoga na Lešah.
- 1820 Blaž Mayer dobi rudarske pravice, začetek kopanja premoga.
- 1822 Rudarske pravice prepišejo na Rosthorna.
- 1847 Rudarji so nakopali trikrat več premoga kot v vseh ostalih premogovnikih (33.200ton).
- 1858 Prvi v dolini na Lešah ustanovijo bratovsko skladnico.
- 1882 Leški premogovnik doseže maksimalno proizvodnjo 70.000 ton.
- 1886 Velikonočni punt leških rudarjev
- 1935 Konkurz premogovnika, rudarji ustanovijo Rudarsko zajednico.
- 1939 Zaprtje premogovnika.
- V času delovanja so nakopali 3.500.000 ton rjavega premoga.

OPIS POTI

Pot nas vodi iz središča Prevalj proti vasi Leše in nas popelje na hrib nad vasjo. Ob poti, ki je enostavna, obiskovalec spoznava tehniško, etnološko, naselbinsko in sakralno dediščino. Poudarek pa je seveda na tehniški dediščini, saj spremljamo zgodovino premogovnika rjavega premoga, ki je bil v petdesetih letih 19. stoletja največji rudnik na Slovenskem.

Pot ima deset postaj: Leška kapelica, Karbid basnga, rov Franciscus, stara šola, frlescimer, rudarski relief, bolnica, Toplerjeva spominska zbirka predmetov leškega premogovnika in starin in zaključek pri leških dvojčicah, cerkvah iz 15. stoletja, ki sta bisera slovenske cerkvene umetnosti.

Dolžina poti: 12 km.
Število vsebinskih točk: 10.
Začetek poti: Prevalje.
Potreben čas za ogled: 2 uri

Zloženko Po stopinjah leških rudarjev lahko dobite pri Kulturnem društvu Leše, opis poti pa najdete tudi na spletni strani www.lese.si

Naj bo pot kot možnost spoznavanja domačih krajev, popoldanski izlet, odkrivanje naše polpretekle zgodovine …, Kulturno društvo Leše pa vas lahko po poti pospremi tudi z besedo ali glasbenim nastopom.

Želimo si, da bi veliko stopinj prehodilo pot leških rudarjev.

Hedvika Gorenšek

PO MLINARSKI IN REKREACIJSKI POTI V OKOLICI ŠENTANELA

Svojevrstna pokrajina in izvirnost, ki se popotniku razkazuje na vsakem koraku v okolici Šentanela v osrčju Koroške, je zadosten razlog, da prehodimo Mlinarsko pot , ki po nekaj urah hoda lahko preide v Rekreacijsko pot.

Idejo za označitev in ureditev tematskih poti v okolici Šentanela in izdajo zloženke je dalo Turistično društvo Šentanel, poti pa so odprli ob Jesenskih srečanjih 2007, ko se je ob odprtju po poteh podalo blizu 150 pohodnikov. Tako je Šentanel zopet bogatejši za novo turistično ponudbo, za tematsko turistično pot.

SLEDI LJUDSKEGA USTVARJANJA NA VSAKEM KORAKU

Med hojo po Mlinarski in Rekreacijski poti popotniki srečujejo sledi ljudskega ustvarjanja in kulturne dediščine, saj je okolica bogata z znamenji, lesenimi križi in novejšimi kapelicami, ki so jih v preteklosti ljudje postavljali v zahvalo za ozdravitev po hudi bolezni, vrnitev moških iz vojne ali kot prošnjo za zdravo in srečno življenje na kmetiji.

Posebnost so kašče, pričevalke nekdanjosti. Najstarejše samostojno stoječe so se ohranile iz 18. stoletja in predstavljajo arhaično obliko kmečke arhitekture in zakladnico kmečkega doma.

MLINARSKA POT

Od mlina do mlina po dolini ob Šentanelski reki vodi Mlinarska pot v spomin na mline, ki so tod mleli in bili razsejani ob kmetijah in ob z vodo bolj bogati Šentanelski reki. Mlini so mleli nekoč v času od 18. in so vse do druge polovice 20. stoletja. Danes je ohranjen in obnovljen najimenitnejši še iz 19. stoletja - delujoči Povhov mlin ob Šentanelski reki. Od Štoparjevega mosta po dolini Šentanelske reke je od 18. do 19. stol. delovalo kar nekaj mlinov: Šefarjev mlin, Novakov, Plodrov in Povhov mlin, ki se je edini ohranil, in je obnovljen dobil svojo staro podobo in turistično etnološko zanimivost. Po dolini proti Jamnici so mleli še: Kajžerjev in Zvonikov mlin ob zlitju Belškega in Jamniškega potoka, Jamniški potok je poganjal še Dvornikov, Korošev, Miklnov in Peršatov mlin, Belški potok pa je poganjal mline bližnjih avstrijskih kmetij čez mejo.

Od še delujočega Povhovega mlina ob Šentanelski reki vodi pot, tu jo pričnemo in sklenemo. Daljša pot je dolga 20 km, lahko pa si izberemo krajšo varianto.

Mlinarska pot pelje proti Jamnici mimo znamenja iz mlinskih kamnov v Lužnikovi reki, po dolini do obeležja, kjer je stal Kajžerjev mlin, nato do Zvonikovega mlina, mimo Koroševe elektrarne, mimo vidnih sledi Peršatovega in Miklnovega mlina. Smerokaz Mlinarska pot usmerja popotnike do obnovljene kapelice in mimo turistične kmetije Mikl, le pet minut je oddaljena turistična kmetija Koroš, pot nadaljujemo vzporedno s Cesto mošta, mimo idilično urejene kmetije Peršat in kmetije Gradišnik. Po poti navzdol se spustite v dolino Belškega potoka tik ob avstrijski meji, kjer je nekoč deloval Gradišnikov mlin in Pogačev ter Vinkov mlin na avstrijski strani.

V dolini Belškega potoka se ponovno povzpnete v hrib do bio kmetije Jamnik, obidete kmetijo Ling, pri Povhovem križu se usmerite proti Povhovem mlinu, kjer se po gozdni cesti zaključi Mlinarska pot.



REKREACIJSKA POT

Iz Mlinarske poti lahko pri turistični kmetiji Mikl zavijete na 13 km dolgo Rekreacijsko pot proti Šentanelu. Pri smerokazu Jamnica-Šentanel vodi pot desno mimo kmetij Pečar, Pernat, Kozul, do turistične kmetije Dvornik z Muzejem kmečkega orodja, od tu dalje do križpotja in kužnega znamenja iz 16. stol. pri Gorniku. Rekreacijski center nad Šentanelom vabi na aktivni počitek, pogled pa zaobjame čudovito panoramo Podjune, Obirja, Pece, Raduhe in seže vse tja do Uršlje gore. V Šentanelu ne morete prezreti Brusnikove bajte, ki je ena najstarejših kmečkih hiš na Koroškem, na njej so bogate sledi ljudskega ustvarjanja. Ob cerkvi sv. Danijela je lepo urejeno pokopališče s poslednjim počivališčem Luke Kramolca. Na pročelju župnišča je spominska plošča Ksaverja Meška, v nekdanji šoli ob župnišču pa je Kramolčeva soba. Za popotnika bo v Šentanelu zanimiva Kramolčeva kašča, ob avtobusni postaji vabi s turističnimi spominki Kajžica. V središču Šentanela se lahko okrepčate v dveh gostiščih pri Milerju, p. d. Marinu, in Riflu ali na turistični kmetiji Marin, p. d. Pekav. Šentanel zapuščate mimo Kolmanove domačije, v kateri je odraščal Mitja Šipek, bližnje križpotje pa vabi h kmetiji Lužnik, rojstni hiši Luke Kramolca, in od tu navzdol do Polhovega mlina ali mimo turistične kmetije Ploder.

Obe poti boste sklenili pri Povhovem mlinu, kjer se je Mlinarska pot tudi pričela.

Mlinarska in Rekreacijska pot sta natančneje opisani in označeni v zloženki, ki jo je izdalo TD Šentanel z besedilom Mojce Naveršnik in Anke Plevnik. S pohodom v okolici turistične vasice Šentanel doživite pristno naravno okolje, tradicijo in kulturno dediščino v osrčju Koroške.

Greta Jukič

KOROŠKA MOŠTNA 2007 D´ČVA IZ MEŽICE



V soboto, 27.10. 2007, je v Šentanelu nad Prevaljami potekal že 9. izbor Moštne d´čve, ki ga prireja Sadjarsko društvo Mežiške doline. Za to mesto se je potegovalo pet kandidatk, ki so se preizkusile v različnih igrah, pri katerih so morale pokazati kar nekaj ročnih in govornih sposobnosti. Tekmovanje je ocenjevala strokovna komisija. Posebej pa je potekalo tudi glasovanje občinstva. Po dokaj izenačenem boju med kandidatkami je bil izbor zelo težak. Med občinstvom se do zadnjega trenutka ni vedelo, katera bo zmagovalka. Po razglasitvi in osvojitvi zmagovalnega naslova smo Mežičanki Romani Štriker z navdušenjem ploskali.

Čudoviti venček ji je nadela lanska moštna d´čva Suzana Rejak, lento ji je nadel predsednik društva Damijan Smolak, oblekli so jo v obleko jesenskih barv, ki jo je skreirala in sešila Jasna Gamze. Na tej prireditvi je sodelovalo veliko donatorjev, ki so priskrbeli za lepe nagrade vsem kandidatkam.

Romana Štriker prihaja s kmetije, po domače pri »Sroticu«, iz Mežice. Kmetija je majhna, ukvarjajo se z živinorejo.

Ob njeni izvolitvi Moštne d´čve 2007 ima koroški kmečki turizem tudi v letošnjem letu možnost promoviranja koroškega mošta, koroškega sadja in ostalih sadnih izdelkov. Pozabiti pa ne smemo tudi na lepo koroško besedo drugod po Sloveniji.

Moštna d´čva je mlada, lepa, prijazna in pripravljena na sodelovanje. Izkoristimo jo v dobro promocije koroškega turizma!

Rozalija Lujinovič

DRUŽENJE NA JAMNICI

Po čem prepoznamo nek kraj? Eni razkazujejo katedrale, drugi se ponašajo z gradovi, tretji z bogatimi muzeji … Mi, Jamničani, pa smo posodili ime slavnemu koroškemu pisatelju.

Tudi po rožah na okenskih policah, po urejenih dvoriščih in po prijaznih ljudeh si zapomnimo nek kraj. Da pa vse to zaživi in živi, moramo negovati in tkati dobre odnose med krajani. Le zadovoljni ljudje lahko dajo tisto piko na i, ki se ji reče nasmeh.

Pred dobrim letom smo se prebivalci Jamnice oprijeli ideje o druženju. Pri Miklu so pripravili vabila. Sosedov Folti jih je osebno raznosil in marsikje še katero rekel. Odziv je bil res dober. Pokazalo se je, da si vsi želimo druženja, pogovora, zabave in da v druženju in družabnem življenju preprosto uživamo. Ljudje to potrebujemo. Tudi letos smo se srečali pri Miklu in uresničili lanskoletno zamisel. Večer sta nam polepšala Moštna d'čva Romana Štriker in muzikant, kot se za veselo druženje spodobi.

Letos smo v goste povabili tudi župana dr. Matica Tasiča in tajnika Občine Stanka Kumpreja. Bila sta zadržana zaradi drugih obveznostih, soglasno pa sta ugotovila, da bilo lepo, če bi idejo o druženju povzeli in negovali tudi drugi kraji in zaselki. Dobra pobuda, prijazna misel vedno pade na plodna tla.

Ana Marija Kert



Prijatl'i,
in zato je lepše, kjer jih več je,
pa čeprav so včasih si v laseh,
saj prepir in jeza hitro preč je,
pa ostaneta veselje le in smeh.
(F. Milčinski)



Kandidatka za Moštno d'čvo čez nekaj let …

Zakaj je kultura? Lahko bi rekli, da je funkcionalnega pomena, ter da ljudem ponudi nekaj več od vsakdana, neko nadgradnjo življenja. Tudi mi ponujamo prijateljsko roko v kulturni podobi vsem, ki v življenju želijo spoznati nekaj več, kakor je dnevna rutina!

POPOTOVANJE PO TURČIJI

Tu, kjer je Adam našel svojo domovino in so se bojevali največji vladarji tu, kjer so tulipani imeli svojo moč in so palače bile kot tisoč in ena noč …, tu je dežela Turčija. Za geografe, turiste, avanturiste in vse druge željne spoznavanja tujine, smo 18. 10. 2007, pripravili potopisno predavanje o Turčiji avtorice Jerneje Mozgan. Ta dežela med vzhodom in zahodom je res središče nepopisnih stikov različnih kultur in civilizacij, religij in obrazov!



KLOŠARJI NA KOROŠKEM

Seveda ne pozabljamo na družbeno problematiko, temveč spodbujamo javni dialog, ki ozavešča o perečih problemih današnje družbe. Zato smo 10. 9. 2007, v okviru Jesenskih srečanj na Prevaljah, pripravili tudi predavanje in okroglo mizo z naslovom Klošarji na Koroškem. Naša gostja, predsednica Javnega zavoda Veternica, gospa Mateja Tajnšek, je z avtorico predstavljene seminarske naloge, Ines Cokan, pokukala v zastrašujočo ozadje problema brezdomcev in klošarjev na Koroškem. Razpravljali smo o pomembni razliki med klošaji in brezdomci ter ugotovili, da jih koroške občine podpirajo ter jim pomagajo v stiskah!



PESNIŠKA ČAJANKA

»Ka je žolca, bilka, skala, štala … ka je prst? … Leška, mastna, grudasta prst!« Tako je svojo pesem z naslovom Ka je … začel pripovedovati Peter Buhvald, gost Pesniške čajanke, ki smo jo pripravili 10. 11. 2007, posebej za vse željne malo poezije, glasbe in seveda okusnega čaja! Mladi globoki in perspektivni pesniki so nam v duše zlili delček svoje notranje intime. Z besedo so se predstavili mladi upi poezije: Barbara Žvirc, Primož Karnar, Ana Pisar, Maja Visinski in Peter Buhvald. Za zvoke strun je poskrbel Tomaž Apohal, za visoke vokale Arijana Rojko, prireditev pa je povezovala Jana Horvat. Seveda ni manjkalo smeha! Še enkrat smo ponovili, kaj je basen, saj smo med drugimi slišali tudi Basen o Ščurku avtorja Petra Buhvalda. Ob erotični poeziji Maje Visinski smo se sramežljivo spogledovali, nekateri pa so zagotovo tudi uživali! Srečko Kosovel bi relativistično rekel: gnoj je zlato in zlato je gnoj! Ampak danes je bilo zlato zlato, in gnoja ni bilo,- zatorej čestitamo vsem pesnikom/cam!



ZVOČNA KOPEL Z INDONEZIJSKIM GLASBILOM GONG

In če se slučajno niste sprostili ob vsem tem kulturnem dogajanju, smo dodali še piko na i. Zvočno kopel z indonezijskim glasbilom gong. Z učinkovito metodo počitka in sprostitve smo odganjali občutke stresa, depresije, izčrpanosti, jeze, osamljenosti, strahov in težav. Iz Ljubljane nas je 24. 11. 2007, obiskal eden redkih izvajalcev zvočne kopeli z gongom v Sloveniji, gospod Dušan Osojnik. Vendar pri gongu ni šlo za mistiko, temveč za konkretne učinke zvokov, oz. vibracij na telo in živčevje, s katerim nas je gong nagovoril! In če dodamo še nekaj strokovnih ugotovitev: Med gongom lahko človek preide v Alpha stanje, kjer se človekovo nezavedno poveže z zavednim. In že smo pri psihologiji. Vsa umetnost gonga pa je bistvo gonga: to je zrcalo vsakega posa-



meznika, kajti vse kar med »zvočno kopeljo« občutimo in mislimo, ima svoj pomen in je globoko povezano z našimi težavami, strahovi, pa tudi z veselimi dogodki!

Vse to smo za vas pripravili člani KD Kultura Mladih Prevalje! Projekte smo izpeljali naslednji člani: Sonja Štern, Mateja Apohal, Maja Meh in Nina Meh. V veliko pomoč so nam bili še fotograf Klemen Gorenšek, Jan Kuzma in Jana Horvat in seveda mentorica Greta Jukič!

Na vse povedano moram kot po navadi članek še zaključiti. Razsvetljenski stavek slavnega filozofa, naj vam povzame vse napisano: »Cogito ergo sum« Mislim torej sem! (Descartes)

Nina Meh,
Kultura mladih KD Prevalj

MINIMALIZEM IN KONCEPTUALIZEM FOTOGRAFIJ MIHE KOLARJA

Avtor Miha Kolar z radikalnimi posegi ali izseki v naravo ustvarja nove slikovne ekrane, ko rastlinam, človeku, predmetom ali pejsažu odvzema siceršnjo prepoznavnost in celost in se tako spušča v čisto likovnost, hkrati pa preostankom daje novo sporočilnost.

Pred gledalcem se pojavlja serija različnih struktur in barvnih polj. V tem smislu je Miha Kolar minimalist, saj mu obstoječi svet ali izbrani motiv zgolj nudi izhodišča za nove tvorbe, podajanje novih podob in idej, ki so izrazito avtorske in v zadostni meri izzivajo gledalce, prav tako so zadosti provokativne, da sprožajo nova razmišljanja.

Z vnašanjem teksta v sam motiv pa se mladi avtor že spušča na področje konceptualizma, ki ne predstavlja samo enega izmed »izmov« v sodobnem likovnem dogajanju, temveč v sodobno likovnost prispeva nov, drugačen pogled na vlogo umetnosti v sodobni družbi, ki pomembno sooblikuje



likovna dogajanja. Prav tako ob pojmu konceptualizem ne moremo zaobiti avtorjev kot Marcel Duchamp, Rene Magritt, Yves Klein, Joseph Beuys in skupine Art & Language ter slovenske skupine OHO.

Močni izseki, poudarek na strukturah in dodatni programski posegi izbrani motiv poosebijo in hkrati sporočajo, da je to avtorsko delo, in ko gledalec to spozna, ga s tem tudi posvoji in postane njegova last.

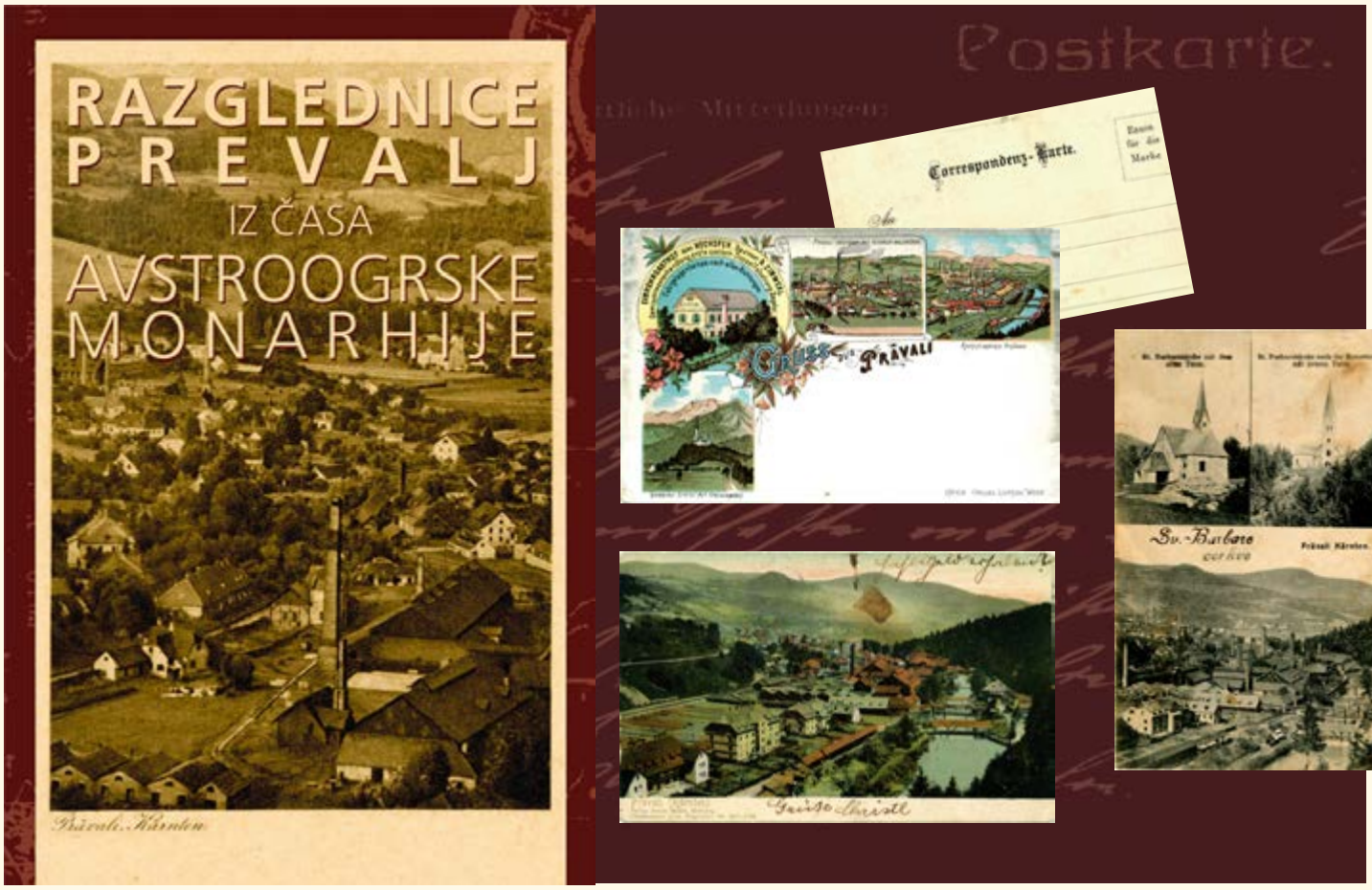
Z bogato motiviko Miha Kolar nekako potrjuje širok pojem konceptualizma, ki delno ali v celoti zajema različne zvrsti kot performans, instalacija, body- in word art …

Kljub mogočnim izsekom, reducirano, svetlo temno in včasih komplementarno barvno paleto ustvarja Miha Kolar še prepoznavne nove svetove, ki pa se gledalcu kažejo kot nove in prijetne vizualne podobe, ki niso samozadostne, saj očitno, neposredno in iskreno nagovarjajo gledalce in jih tudi zato plemenitijo.

Benjamin Kumprej,
akademski slikar

RAZSTAVA RAZGLEDNIC STARIH PREVALJ

Zbiratelja Davorin in Drago Benko, Prevaljam zvesta občana, zbirata razglednice starih Prevalj že vrsto let. Zbrala in ohranila sta dragoceno dediščino pričanj preteklosti, stare podobe časa spodbujajo radovednost mladih o nekdanjostih in nostalgijo za starimi časi malo starejšim. Del svoje zbirke sta razstavljala na desetih Sušnikovih dnevih.



IGRE BREZ MEJA ALI ČEZ GORO K OČETU!

(Borut Bončina, arhitekt)

Hura…..navdušeno! Hura…..iz srca! Hura…..kura! Meje so preč/ weck/ gone-forever…..Kralj je mrtev, živel kralj! Zunanje meje so šle, živele (nove) notranje! Ovire na naših poteh navzven tako postajajo le še ene stavbe in sence ob poti. Nič več nam ne bodo na-poti mrkasti obrazi, vrtajoče oči in prežeči prsti. Zgolj in le še ena stena, nadstrešek in okna več ob poti naokoli. Vidne ovire, nedorečenost in zakrknjenost se umikajo resničnostim in danostim. A znova, napovedi premika ene, določene, uočljive zapore se premikajo le nekaj kilometrov navznoter. Nič več mejna/obmejna kontrola, ampak podrobna kontrola prometnih in potnih dovoljenj. Državne ovire se sedaj prenašajo na nas same, še bolj pa v nas same. Prejšnja pomembnost vstopa v deželo, ki se je varovala z življenjem in dosmrtno zaobljubo, je bila plačana z ureditvami vodovodov, cest, komunikacijami …Včasih nas je strašil Beograd, danes bega Ljubljana, a jutri … Na Koroškem bo še cel cirkus, ko se ne bomo (z)mogli ali hoteli odločiti, koga napasti, koga podpreti. Bomo pokadili Ravnam ali Slovenj Gradcu, če obvelja sedanja vladna opredelitev o dvoglavem sedežu pri delitvi pokrajinske oblasti. Z enim metkom zadeti dve tarči je možno le v kavbojkah tipa Silverado. Žal ostajamo v naši barviti sedanjosti talci sive preteklosti, zaprti v lastne ograje svojih dvorov in dvor-išč. Vsi smo za razvoj, a zmeraj nekako na sosedov račun. Vsem nam je prostor dobrina na izustu, pa vendar lastne odpadke na drugi strani tiščimo preko svojih plotov. Dandanes, ko je moderno biti virtualen/ navidezen v resničnosti, in ko je možno biti pravnomočno obsojen za krajo v kibernetičnem prostoru in drugem ali pa drugačnem življenju, vsi pozabljamo, da umazanije vseh vrst, še zlasti tistih, ki so merljivi v metrih na kvadrat, kub …, ustvarjamo vsi mi. Istočasno je kar zanimivo, da je pojem »space« v angleščini poleg oznake za prostor, se pravi tistovidno-okoli-nas istočasno sopomenka za vesolje, ki pa predstavlja nekaj nedoumljivega, skrivnostnega, vseobsegajočega. Ko se pojmljiv/merljiv svet sreča z nedoumljivim/brez-mernim, se stvarno zavrti s snovnim. In kar naenkrat ena cesta ni več podobna drugi cesti. Tako naj bi bila ena hitra, druga pa kar nekaj tretjega. Pa vendar je vsaka cesta prevozna, kar se pač s tujko zapiše kot tranzit, kot prečenje. Prenos prekletstva pojma »tranzicije« iz socio-ekonomike prejšnjega desetletja/stoletja/tisočletja se je prelepil na dandanašnje igr(ic)e, ki brez omejitev potekajo vse od ukinitve železniške povezave med Koroško in osrednjo Slovenijo koncem šestdesetih. Vsaka pot in vsako popotovanje vznikne v nas samih. Začne pa se med ostalimi, izven nas, v javnem in nam vsem danem okolju, poimenovanem prostor. Prostor, pojem širok kot zahteva po označitvi boga. Je pod nami, v nas in nad nami, vse do tistega vesoljskega pra-poka, iz katerega naj bi vse nastalo in kamor bo vse šlo. Mi vsi smo v njem, a si ga istočasno ozkosrčno prilaščamo, kot se nam zahoče in kot nam prija in vsi se obnašamo, kot da je možno narediti omleto brez ubitih jajc. Velja, da je Prostor tostran Koroške zamejen do zadnje skale in ne omogoča novitet. Pa vendar, transparentnost podatkov in dostopnost do različnih vsebin in njih prekrivanje izkaže drobceno napakico/anomalijo naše preljube pokrajine. Vse obstoječe ceste, razen regionalne, so speljane v prostoru kar se da daleč proč od naših bivališč, proč od naših oči in src. Izkoristek naših zahtev po razumnosti je ničen. Pri tem pa vehementno zanikamo, da je slehernemu od nas najljubši lasten prostor, edinstven kotiček pod soncem ali luno (kakor komu ljubše!). Ob tem pa kar pozabljamo, da našega lastnega prostora ni in ga nikoli ni bilo. Je le en prostor, vseobsegajoč in nedeljiv. In tako kot on ne pripada nobenemu od nas posebej, tako tudi cesta ne pripada nikomur, ampak vsem. Vsem nam, ki naseljujemo ta planet, brez ozira na vero, spol ali vrsto. V vsej naši sebičnosti namreč neprestano pozabljamo, da z umeščanjem naših aktivnosti v prostor prečimo tisočletne navade vsem ostalim živim bitjem daleč naokoli, ki za razliko od nas, ki veljamo za misleča in prilagajoča se bitja in kot taka za sposobna reagiranja in izogibanja, le-tega niso zmožni ali sposobni izvesti. Istočasno pa se je težko spomniti, kdaj v zgodovini katerakoli sprememba ali noviteta ni bila dvolična. Spomnimo se dinamita, letal, atomske energije … In kaj v tej druščini iščejo ceste? Brez njih ne bi bilo rimskega imperija, hitrih prečenj širnih planjav in prostorov v vseh različicah vojn, pa tudi svetovnemu spletu se reče informacijska (avto)cesta. Demokracija sama je dvolična, saj naj bi poenostavljeno vladalo ljudstvo, pa vendar vladajo izvoljeni predstavniki, ki morajo nositi breme odgovornosti in sladkost odličnosti. Odločanje zahteva pokončnost, odločnost in vizijo. In prav vizije manjka tem ljudem, temu ljudstvu na prepihu civilizacijskih in prometnih tokov. Naše zapečkarstvo nas tišči k tlom, od koder nam pogled seže le do sosedovega plota in nikakor ne čez. Hitra cesta nam sama po sebi ne bo prinesla nič dobrega, le tiste dobre bo še bolj odpeljala preč. Presežke bodo ustvarjali drugje. Pri nas, v tem prostoru, bodo le puščali svoje civilizacijske ostanke/ bremena. Nemalokrat je potrebno za dobrobit celote žrtvovati drobne, nemalokrat dragocene delce občestva. Vse dokler bomo gledali na tretjo razvojno os kot na leglo zla, nekakšnega lokalnega 09-11, se nam bo prihodnost izmikala kot nekaj, danega le drugim. In vseskozi bomo jamrali, da so za to krivi neki (nedoločljivo) tretji. A vendar se nam prvič po skoraj devetdesetih letih znova zaokroža kulturni in narodni prostor in istočasno neskončno povečuje. Ne zavedamo se, da sedanji prostori ob meji niso več stvar državnega, ampak lokalnega. Mi in samo mi lahko združimo prostore različnih davčnih ustrojev v svoj lastni ustvarjalni prostor, kjer se bomo premikali po lastnih zmožnostih in željah. Končno je mogoče združiti paradigmo enega K.-ja : »Ne sprašuj, kaj lahko narediš za državo, in se raje vprašaj, kaj lahko ti storiš zanjo« s krilatico drugega K.-ja : »Sreče ti ne more dati ne država in ne partija, srečo si lahko ustvariš le sam«. Svetovi preteklosti pa bodo še naprej ostali svetovi bodočnosti, če ne bomo prešli svojih notranjih meja in (o)mejenosti. Brez lastne opredeljenosti ne bomo pripomogli k odločanjem. Za sprejemanje odločitev je nemalokrat še bolj kot cilj važna pot, po kateri do tega pridemo. Ločevanje na naše, vaše in tretje je tako stvar dandanašnjosti, kot daljne in bližnje preteklosti in tako tudi bodočnosti. Ljudje kot osebnosti smo vendar v svoji enkratnosti sebični. Preseganje osebnih robov in dejanj spremeni gmoto posameznikov v ljudstvo, v občestvo. In zgolj cesta, ki bo potekala zraven naših domov ali v njihovi bližini, nas bo povezovala. Povezovala pa nas bo le, če se bomo pogovarjali in sodelovali in se usklajevali. Ljudje si moramo biti nasprotni, če se želimo zbližati. Prometna povezava sama ne bo prinesla blagostanja. Pogledi nam morajo segati preko lastnih omejitev, v nasprotnem bodo z nami igrali igre brez meja in naša bodočnost bo še enkrat odšla čez goro k očetu. Odšla, pa bi se lahko odpeljala. Nam pa bodo ostali kolovozi lastne zarobljenosti, usmrajeni ribniki egoizma in lasten, vseobsegajoči »neomadeževan« prostor doline šentflorijanske. Zato še enkrat velja : »Kralj je mrtev, živel kralj!«

Izdajatelj: Občina Prevalje, tel.: 02 82 46 100, faks: 02 82 46 124, e-pošta: obcina@prevalje.si, http://www.prevalje.si, naslov uredništva: Trg 2a, 2391 Prevalje, odgovorni urednik: Danilo Vute, uredniški odbor: Stanko Kumprej, Borut Bončina, lektorirala: Greta Jukič, gradivo pripravili: Občina Prevalje, Fotografije so prispevali: arhiv Občine Prevalje, arhiv OŠ Franja Goloba Prevalje, arhiv KD Mohorjan, KD Prevalje, KD Leše, TD Šentanel, KS Holmec, TD Poljana in Foto Ocepek, naslovnico oblikoval: Borut Bončina, oblikovanje in grafična priprava: Unigraf - Igor Senekovič, s.p., tisk: ZIP center - Ravne, številka 12, leto: december 2007, naklada: 2300 izvodov